

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut 1.1.2026 lukien

Aluevaltuusto 9.12.2025 § 67 / Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut 1.1.2026 lukien

Aluevaltuusto 9.12.2025 § 66 / Eläinlääkintähuollon maksut 1.1.2026 lukien

Aluehallitus 25.11.2025 § 303 / Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut 1.1.2026 lukien

Aluehallitus 25.11.2025 § 302 / Eläinlääkintähuollon maksut 1.1.2026 lukien

Sisällysluettelo

1. Yleisiä periaatteita	5
1.1 Kaikissa asiakasmaksupäätöksissä sovelletaan	5
1.2 Asiakasmaksun enimmäismäärä	5
1.3 Asiakasmaksun alentaminen tai perimättä jättäminen	5
1.4 Maksukyvyn mukaan määräytyvien maksujen tarkistaminen ja määrittäminen	6
1.5 Maksukatto	7
1.6 Sotainvalidit	8
1.7 Rintamaveteraanit	9
1.8 Etäpalveluista perittävät maksut	9
1.9 Käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä palvelusta perittävä maksu	10
1.10 Palvelun keskeytyksen vaikutus maksuun	10
2. Avoterveydenhuollon maksut	11
2.1 Perusterveydenhuollon maksut	11
2.1.1 Perusterveydenhuollon lääkäripalvelujen maksut	11
2.1.2 Perusterveydenhuollon hoitajan avohoidon vastaanotot	11
2.1.3 Muiden kuin valtakunnalliseen rokotusohjelmaan kuuluvien rokotteiden antaminen	11
2.1.4 Mielenterveys- ja päihdepalveluiden avovastaanotot	12
2.2 Suun ja hampaiden tutkimus ja hoito	12
2.2.1 Perusmaksut	12
2.2.2 Maksu tutkimuksesta, hammastarkastuksesta ja sairauksien hoidosta toimenpiteeltä vaativuusluokan mukaan	12
2.2.3 Suun ja leukojen erikoissairaanhoidon tutkimus ja hoito	13
2.2.4 Kuvantamistutkimukset	13
2.2.5 Proteettiset toimenpiteet	13
2.3 Lääkinnällinen kuntoutus	13
2.3.1 Neuvonta, kuntoutustarvetta ja mahdollisuuksia selvittävä tutkimus sekä sopeutumisvalmennus- ja kuntoutusohjaus	13
2.3.2 Apuvälinepalvelut ja apuvälineet	14
2.3.3 Perusterveydenhuoltona annetut terapiat	14
2.3.4 Terapiapalvelujen ohjattu ryhmäkuntoutus	14
2.3.5 Sarjassa annettava hoito perusterveydenhuollossa	15

2.3.6 Fysio-, toiminta- tai puheterapeutin kotikäynti	15
2.3.7 Monialainen kotikuntoutus	15
2.4 Erikoissairaanhoidon maksut	15
2.4.1 Poliklinikkamaksu	15
2.4.2 Yhteispäivystyksen käynnit	16
2.4.3 Suun ja leukojen erikoissairaanhoitotasoinen hoito perusterveydenhuollossa	17
2.4.4 Päiväkirurginen toimenpide	17
2.4.5 Sarjassa annettava hoito erikoissairaanhoidossa	17
2.4.6 Erikoissairaanhoitona järjestetty kotisairaalahoido, palliatiivinen poliklinikka ja kotisairaalan polikliininen vastaanotto	18
2.4.7 Ylläpitomaksut psykiatrian avohoidon toimintayksikön järjestämässä päivätoiminnassa	19
2.5 Laboratorio- ja kuvantamistutkimukset	19
2.6 Hengityshalvauspotilaalle / hengityslaitteen varassa elävälle henkilölle järjestettävä hoito	19
2.7 Maksu lääkärintodistuksesta/lausunnosta	20
2.7.1 Maksulliset todistukset	20
2.7.2 Ajokorttilaissa säädetyn ajo-oikeuden saamiseksi tai säilyttämiseksi tarvittava lääkärintodistus	21
2.7.3 Maksuttomat todistukset	21
2.8 Muulta kuin Suomessa asuvalta perittävä maksu	22
2.9 Röntgen- ja isotooppikuvien siirto CD:lle	22
2.10 Sairaankuljetus ja ensihoito	22
2.11 Kelan matkakorvaukset (ei ole Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen asiakasmaksu)	23
3. Lyhytaikaisen laitoshoidon maksut	23
3.1 Lyhytaikainen laitoshoido	23
3.2 Päivä- ja yöhoidon maksu	24
3.3 Kuntoutushoidon maksu (Lääkinnällinen kuntoutus)	24
3.4 Vuodeosastolla yöpyvä omainen	24
4. Kotona annettava palvelu ja asumispalvelu	25
4.1 Lapsiperheiden tilapäinen ja säännöllinen kotipalvelu	25
4.2 Kotona asumista tukevat tukipalvelut mm. ateriapalvelut ja päivätoiminta	25
4.3 Kotona asumista tukevat muut palvelut	26
4.3.1 Turvapalvelut	26
4.3.2 Lääkeannostelija	28
4.3.3 Ulkoilutusapu-, pihatyö-, kylvytys- ja pesuapupalvelut	28
4.4 Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien kotiin annetut psykososiaaliset tukikäynnit	29

4.5 Kiertävä perhehoito.....	29
4.6 Lyhytaikainen perhehoito	29
4.7 Lyhytaikainen ympärivuorokautinen palveluasuminen	29
4.8 Omaishoitajan vapaan aikainen hoito.....	30
4.9 Omaistaan tai läheistään hoitavan henkilön vapaa	30
4.10 Kotihoidon asiakasmaksut	30
4.10.1 Kotihoidon arviointijakso, tilapäinen kotisairaanhoido/kotihoito/tilapäinen kotisairaalahoido	30
4.10.2 Kuvapuhelinpalvelu säännöllisessä kotihoidossa ja tilapäisessä avuntarpeessa	31
4.10.3 Lääkeannostelija säännöllisessä kotihoidossa	31
4.10.4 Säännöllinen kotihoito	31
4.10.5 Säännöllisen kotihoidon kuukausimaksutaulukko	32
4.10.6 Säännöllisen kotihoidon asiakasmaksussa huomioitavat tulot.....	34
4.10.7 Tuloista tehtävät vähennykset säännöllisessä kotihoidossa.....	34
4.11 Yhteisöllinen asuminen.....	35
4.11.1 Sosiaalista kanssakäymistä edistävä toiminta yhteisöllisessä asumisessa.....	35
4.11.2 Tukipalvelut yhteisöllisessä asumisessa.....	35
4.11.3 Muut asumista tukevat palvelut yhteisöllisessä asumisessa	36
5. Pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen, pitkäaikaisen perhehoidon ja pitkäaikaisen laitoshoidon maksut	37
5.1 Palvelun pitkäaikaisuus	37
5.2 Pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen, pitkäaikaisen perhehoidon ja pitkäaikaisen laitoshoidon maksut.....	37
5.2.1 Pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen, pitkäaikaisen perhehoidon ja pitkäaikaisen laitoshoidon asiakasmaksussa huomioitavat tulot	38
5.2.2 Tuloista tehtävät vähennykset pitkäaikaisessa ympärivuorokautisessa palveluasumisessa, pitkäaikaisessa perhehoidossa ja pitkäaikaisessa laitoshoidossa	39
6. Vammaispalvelujen ja kehitysvammahuollon maksut	40
6.1 Maksuttomat vammaispalvelulain ja kehitysvammalain mukaiset palvelut	41
6.1.1 Asiakkaan maksuttomat palvelut, kun asiakkaan palvelut on järjestetty vammaispalvelulain (380/1987) tai kehitysvammalain (519/1977) nojalla	41
6.1.2 Asiakkaan maksuttomat palvelut uuden vammaispalvelulain (675/2023) nojalla 1.1.2025 alkaen.....	41
6.2 Päivä- ja työtoiminta	42
6.2.1 Vammaispalvelulain mukainen päivätoiminta	42
6.2.2 Kehitysvammaisten päivätoiminta.....	43
6.2.3 Kehitysvammaisten työtoiminta	43
6.3 Vammaisten asumispalvelut/ asumisen tuki.....	44
6.3.1 Lyhytaikaisen asumisen / asumisen tuen maksut asumispalvelussa	44

6.3.2 Asumispalvelun / asumisen tuen ateriamaksut	44
6.3.3 Pitkäaikainen asumispalvelu/asumisen tuki	45
6.4 Kehitysvammalain mukainen laitoshoido ja perhehoito	46
6.4.1 Pitkäaikainen laitoshoido	46
6.4.2 Lyhytaikainen laitoshoido	46
6.4.3 Pitkäaikainen perhehoito	46
6.4.4 Lyhytaikainen perhehoito/ tilapäinen viikonloppuhoito/ ryhmämuotoinen toiminta	46
6.4.4.1 Lyhytaikainen huolenpito	46
6.4.4.2 Ryhmämuotoinen toiminta	47
6.4.5 Omaishoitajan vapaan aikainen hoito	47
6.5 Lääkinnällisen laitostuntoutuksen maksut	47
6.6 Vammaisen lapsen pitkäaikaisen asumisen tuki	48
7. Lastensuojelun maksut	48
7.1 Vanhemmilta perittävät maksut	49
7.2 Lapselta tai nuorelta perittävä maksu	49
8. Liikkumista tukevat palvelut	50
8.1 Sosiaalihuoltolain mukainen liikkumista tukeva palvelu	50
8.2 Vammaispalvelulain mukainen liikkumista tukeva palvelu	50
9. Muut maksut	50
9.1 Sosiaalipäivystys	50
9.2 Omien henkilörekisteritietojen tarkastusmaksu	51
10. Asiakasmaksujen alentamisperusteet	51
11. Asiakasmaksut ympäristöterveydenhuollon eläinlääkintähuollossa	53
11.1 Säädosperuste	53
11.2 Maksujen periminen ja suorittaminen	53
11.3 Puhelinpalvelu	53
11.4 Asiakasmaksut järjestämisvastuuseen kuuluvista vastaanottokäynneistä (Eläinlääkintähuoltolaki 15 §)	54
11.5 Maksu täydentävistä eläinlääkäripalveluista (Eläinlääkintähuoltolaki 17 §)	55
11.6 Samalla käynnillä sekä järjestämisvastuuseen kuuluvia että täydentäviä palveluita	57
11.7 Voimaantulo	57

1.Yleisiä periaatteita

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut 1.1.2026 alkaen ovat voimassa koko Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella.

1. Asiakkaan siirtyessä Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen järjestämästä palvelusta toiseen (laitoshoito-asumisyksikkö/asumisyksikkö-laitoshoito/laitoshoito-laitoshoito/asumisyksikkö-asumisyksikkö) ei lähetettävä yksikkö laskuta lähtöpäivää.
2. Asiakkaan siirtyessä perhehoidosta suoraan asumispalveluun/laitoshoitoon peritään asumispalvelun/laitoshoidon maksu tulopäivältä, mutta ei perhehoidon maksua ko. päivältä. Asiakkaan siirtyessä asumispalvelusta /laitoksesta perhehoitoon peritään asumispalvelun/ laitoshoidon maksu lähtöpäivältä, mutta ei perhehoidon maksua ko. päivältä.
3. Jos potilas erikoissairaanhoidon poliklinikalla suoritetun tutkimuksen jälkeen otetaan välittömästi sairaalaan hoidettavaksi, peritään häneltä poliklinikkamaksun sijasta lyhytaikaisen laitoshoidon hoitopäivämaksu (Asiakasmaksuasetus 8 §). Säännöstä sovelletaan koko Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella potilaan siirtyessä avohoitoyksiköstä välittömästi laitoshoitoyksikköön.
4. Säännöllisen kotihoidon kuukausimaksu peritään päivältä, jona asiakas siirtyy lyhytaikaiseen asumispalveluun ja lyhytaikaisesta asumispalvelusta kotiin paluupäivältä, mikäli säännöllisen kotihoidon palvelua järjestetään lyhytaikaiseen asumispalveluun lähtö- ja paluupäivinä.

1.1 KAIKISSA ASIAKASMAKSUPÄÄTÖKSISSÄ SOVELLETAAN

Lakia sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (734/1992; jäljempänä asiakasmaksulaki) ja asetusta sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (912/1992; jäljempänä asiakasmaksuasetus)

1.2 ASIAKASMAKSUN ENIMMÄISMÄÄRÄ

Palveluista perittävä maksu saa olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen (asiakasmaksulaki 2 §).

1.3 ASIAKASMAKSUN ALENTAMINEN TAI PERIMÄTTÄ JÄTTÄMINEN

Sosiaalihuollon palveluista määrätty maksu ja terveydenhuollon palveluista henkilön maksukyvyn mukaan määrätty maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava siltä osin kuin maksun periminen vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai henkilön lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteutumista (asiakasmaksulaki 11 §).

Sosiaalihuollon palveluista määrätty maksu ja terveydenhuollon palveluista henkilön maksukyvyn mukaan määrätty maksu voidaan jättää perimättä tai sitä voidaan alentaa myös silloin, jos siihen on syytä huollolliset näkökohdat huomioon ottaen (asiakasmaksulaki 11 §).

Em. maksujen alentamisen ja perimättä jättämisen on oltava ensisijaista toimeentulotuesta annetussa laissa (1412/1997) tarkoitettuun toimeentulotukeen nähden.

Pohjois-Karjalan hyvinvointialue ei myönnä alennusta terveydenhuollon käyntimaksuista, kuten poliklinikkamaksusta, terveysaseman lääkäripalvelun maksusta, hammashuollon maksusta, lyhytaikaisen laitoshoidon maksusta ja ambulanssikuljetuksen/ensihoidon omavastuumaksusta.

Tarkemmin asiakkaan maksukyvyn perustuvien ja sosiaalihuollon asiakasmaksujen alentamisessa huomioitavista perusteista on kappaleessa 10.

1.4 MAKSUKYVYN MUKAAN MÄÄRÄYTYVIEN MAKSUJEN TARKISTAMINEN JA MÄÄRITTÄMINEN

Asiakkaan maksukyvyn mukaan määräytyvät maksut (pitkäaikainen laitoshoido, ympärivuorokautinen asuminen, perhehoito, jatkuva ja säännöllinen kotona annettava palvelu ja yhteisöllinen asuminen) määrätään toistaiseksi.

Maksukyvyn mukaan määräytyvät maksut (ja niihin liittyvät tulotiedot) tarkistetaan joka toinen vuosi ja silloin, kun

- asiakkaan tai hänen perheensä tulot ovat muuttuneet
- asiakkaan tai hänen puolisonsa oikeus säädettyihin vähennyksiin on muuttunut
- perheen olosuhteet ovat muuttuneet
- maksu osoittautuu virheelliseksi
- asiakassuunnitelmaa muutetaan siten, että sillä on vaikutusta asiakasmaksun suuruuteen
- hyvinvointialueen maksuperusteita muutetaan siten, että sillä on vaikutusta asiakasmaksun suuruuteen

Jos maksua koskeva päätös on perustunut asiakkaan tai hänen edustajansa antamiin virheellisiin tietoihin, maksu voidaan oikaista takautuvasti enintään yhden vuoden ajalta.

Osa sosiaali- ja terveydenhuollon maksuista on sidottu indekseihin. Indeksitarkistukset tehdään voimassa olevan lainsäädännön mukaan.

Maksukyvyn mukaan määräytyvän maksun määrittämiseksi tulee asiakkaan tai hänen edunvalvojansa/asioiden hoitajansa esittää tositteet tulo- ja verotustiedoista ja maksun määrittämiseksi tarvittavista kustannuksista.

1.5 MAKSUKATTO

Asiakkaan maksamille julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon tietyille maksuille on säädetty enimmäismäärä eli maksukatto: 815 € 1.1.2026 alkaen.

Seurantajakso on kalenterivuosi. Jos maksujen yhteismäärä ylittää kalenterivuoden aikana 815 € ovat maksukattoon sisältyvät palvelut tämän jälkeen kalenterivuoden loppuun saakka maksuttomia.

Lyhytaikaisesta laitoshoidosta/laitospalvelusta peritään kuitenkin ylläpitomaksuna 26,80 € /hoitopäivä 18 vuotta täyttäneiltä henkilöiltä maksukaton ylittymisen jälkeen.

Alle 18-vuotiaan asiakkaan käyttämistä palveluista perityt maksukattoa kerryttävät maksut otetaan huomioon yhdessä hänen toisen vanhempansa tai muun huoltajan maksujen kanssa (laillinen huoltaja).

Asiakasmaksulaissa maksukaton seurantavelvollisuus on asiakkaalla (perustuu asiakasmaksulain 6 a §:ään), mutta Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen laskutusjärjestelmä seuraa maksukaton täyttymistä automaattisesti Siun soten lähettämistä laskuista. Mikäli alaikäinen on kieltänyt tietojensa luovuttamisen huoltajalleen, niin automaattisesti ei voida alaikäisen maksukattoa kerryttäviä laskuja huomioida huoltajan maksukattokertymässä. Muun hyvinvointialueen julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon laskuttamat maksukattoa kerryttävät asiakasmaksut asiakkaan tulee itse ilmoittaa Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen asiakasmaksupalveluun.

Maksukattoon lasketaan mukaan asiakasmaksut seuraavista palveluista (myös vastaavista etäpalveluista perityt maksut kerryttävät maksukattoa):

- terveyskeskuksen avosairaanhoidon palvelusta
- poliklinikan antamasta tutkimuksesta ja hoidosta
- päiväkirurgisesta toimenpiteestä
- suun ja hampaiden tutkimuksesta ja hoidosta (hammasteknisiä kuluja lukuun ottamatta)
- suun ja leukojen erikoissairaanhoidon hoitotoimenpiteistä
- terveydenhuollon ammattihenkilön antamasta fysioterapiasta, neuropsykologisesta kuntoutuksesta, ravitsemusterapiasta, jalkojenhoidosta, puheterapiasta, toimintaterapiasta ja muusta niihin rinnastettavasta toimintakykyä parantavasta ja ylläpitävästä hoidosta
- sarjassa annettavasta hoidosta
- päivä- ja yöhoidosta (kun on kyse kappaleen 3.2 mukaisesta maksusta)
- tilapäisestä kotisairaanhoidosta ja tilapäisestä kotisairaalahoidosta
- lyhytaikaisesta terveydenhuoltolain mukaisesta laitoshoidosta ja lyhytaikaisesta sosiaalihuoltolain mukaisesta laitospalvelusta
- terveydenhuoltolain 29 §:n 2 momentin 7 kohdassa tarkoitettu lääkinällisen kuntoutuksen laituskuntoutusjaksosta, jota annetaan kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain tai vammaispalvelulain mukaisia palveluja saavalle henkilölle
- em. palveluista perityt maksut myös silloin, kun palvelu tai vastaanotto on järjestetty etäpalveluna
- em. palveluista perityt maksut myös silloin, kun asiakasmaksulasku on maksettu toimeentulotuesta

Mm. seuraavat maksut eivät kerrytä maksukattoa ja niistä laskutetaan maksukaton ylittymisen jälkeenkin:

- maksu, joka on peritty työtapaturma- ja ammattitautilain, maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain, sotilasvammalain, liikennevakuutuslain, potilasvakuutuslain tai näitä vastaavan aikaisemman lain mukaan korvattavasta hoidosta
- maksu, joka on peritty henkilöltä, jolla ei ole Suomessa kotikuntaa, lukuun ottamatta maksua, joka on peritty henkilöltä, jolla on Euroopan unionin lainsäädännön tai Suomea sitovan kansainvälisen sopimuksen nojalla oikeus terveyspalveluihin samoin edellytyksin kuin Suomessa asuvalla henkilöllä tai joka rinnastetaan hyvinvointialueen asukkaaseen
- tilapäisen kotipalvelun tai tilapäisen kotihoidon maksu
- jatkuvan ja säännöllisen kotiin annettavan palvelun maksu
- yksityislääkärin läheteellä tehdyistä laboratorio- ja kuvantamistutkimuksista perittävät maksut
- sairaankuljetuksen ja ensihoidon maksu
- pitkäaikaisen laitoshoidon maksu
- lääkärintodistuksen maksu
- käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä palvelusta perittävä maksu
- sosiaalihuoltolain mukainen asumispalvelumaksu
- omaishoidon lakisääteisten vapaiden ajalta peritty asiakasmaksu
- vaikeavammaisen asumispalvelumaksu
- liikkumista tukevien palvelujen maksut
- työterveyshuollon maksu
- perhehoidon maksu
- viivästyskorko- ja perintäkulumaksut
- muut maksut, joiden huomioon ottamisesta maksukatossa ei säädetä asiakasmaksulain § 6a:ssä
- palvelusetelillä järjestetyn palvelun omavastuuosuus (Asiakasmaksulain HE 129/2020)
- 65-v. täyttäneiden valinnanvapauskokeilun maksut ja muut yksityisen palveluntuottajan asiakkaalta laskuttamat maksut

Todistus maksukaton ylittymisestä

Asiakkaalla on oikeus saada todistus maksukaton ylittymisestä. Sen saamiseksi asiakkaan on pyydettäessä esitettävä alkuperäiset tositteet hänen itsensä tai hänen huollettavinaan olevien alaikäisten lasten saamista asiakasmaksulaskuista. Todistuksen antaa se julkinen sosiaali- ja terveydenhuollon organisaatio, jossa maksukatto on täyttynyt. Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella todistuksen saa tilattua soittamalla asiakasmaksupalveluun puh. 013 330 4334 tai 013 330 9034.

1.6 SOTAINVALIDIT

Sotainvalideilta, joilla on vähintään 10 % haitta-aste ja jotka ovat vahingoittuneet tai sairastuneet vuosien 1939–1945 sotien johdosta, ei peritä asiakasmaksua (sotilasvammalaki 404/1948 § 6, 6a, 6b):

- kotihoidosta ja kotipalveluista ja niihin liittyvistä kotihoidon tuki- ja ateriapalveluista
- asumispalvelujen hoiva- ja ateriamaksua
- pitkäaikaisesta perhehoidosta (Valtiokonttorin ohjeiden perusteella korvattava)
- omaishoidon tukeen kuuluvista palveluista
- liikkumista tukevista palveluista, jotka on myönnetty sosiaalihuoltolain 23 §:n nojalla
- sairaanhoitopalveluista, jotka säädetty terveydenhuoltolain 24 §:ssä
- pitkäaikaisesta laitoshoidosta
- lyhytaikaisesta kuntouttavasta laitoshoidosta

Sotilasvammalain mukaan pitkäaikainen ja kuntouttava laitoshoido on maksutonta myös asevelvollisena tai rauhanturvaajana ennen vuotta 1991 vahingoittuneelle tai sairastuneelle, mikäli heidän haitta-asteensa on vähintään 20 %.

Hyvinvointialue perii korvaukset edellä mainituista järjestämistään palveluista Valtiokonttorilta (viimeisin voimassa oleva Valtiokonttorin ohje hyvinvointialueille 13.10.2025 VK/47460/2025).

1.7 RINTAMAVETERAANIT

Rintamaveteraaneilta ei peritä asiakasmaksua (laki rintamaveteraanien kuntoutuksesta 1184/1988 §:t 12 a ja b):

- kotipalvelusta, kotisairaanhoidosta ja kotisairaalahoidosta
- kotiin annettavista ateriapalveluista ja tukipalveluista (tukipalveluja esim. turvapuhelin-, asiointi-, kauppa-, saattaja-, kylvytys-, siivous-, pyykki- ja vaatehuoltopalvelu sekä apteekin lääkkeiden annosjakelupalvelu)
- sosiaalihuoltolain mukaisesta liikkumista tukevasta palvelusta
- omaishoitajan lakisääteisen vapaan aikaisesta hoidosta
- sosiaalihuoltolain mukaisen pitkäaikaisen asumispalvelun hoivasta/huolenpidosta ja aterioista
- perhehoitolain mukaisesta pitkäaikaisesta perhehoidosta
- terveydenhuoltolain 29 §:n mukaisesta lääkinnällisestä kuntoutuksesta

Hyvinvointialue perii korvaukset edellä mainituista järjestämistään palveluista Valtiokonttorilta (Viimeisin voimassa oleva Valtiokonttorin ohje hyvinvointialueille 2026 13.10.2025 VK/47458/2025).

1.8 ETÄPALVELUISTA PERITTÄVÄT MAKSUT

Etäpalvelu/etävastaanotto (videovälitteisesti, puhelimitse, chat-yhteydellä tai muulla digitaalisella välineellä toteutettuna) on verrattavissa perinteiseen vastaanottokäyntiin tai palveluun. Etäyhteyksien avulla annetusta palvelusta peritään samat maksut kuin esimerkiksi vastaanottokäynnistä erikoissairaanhoidon poliklinikalla tai perusterveydenhuollon vastaanotoilla tai kotikäynnillä annetusta palvelusta, mikäli palvelu on maksullinen muutoinkin.

1.9 KÄYTTÄMÄTTÄ JA PERUUTTAMATTA JÄTETYSTÄ PALVELUSTA PERITTÄVÄ MAKSU

Käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä palvelusta peritään 18 vuotta täyttäneiltä 73,70 €, mikäli asiakas on ilman hyväksyttävää syytä jättänyt saapumatta varatulle vastaanotolle tai asianomaiseen yksikköön, eikä asiakas tai hänen edustajansa ole ennalta peruuttanut vastaanottoaikaa tai palvelua.

Maksu peritään kaikista ennalta peruuttamattomista terveydenhuollon palveluista ja sosiaali- ja terveydenhuollon lyhytaikaisesta hoito- tai asumispalvelusta (lyhytaikainen laitoshoido/asumispalvelu/perhehoito). Maksu peritään myös muutoin maksuttomista palveluista ja etävastaanotoista.

1.10 PALVELUN KESKEYTYKSEN VAIKUTUS MAKSUUN

Pohjois-Karjalan hyvinvointialue perii jatkuvasta ja säännöllisestä kotona annettavasta palvelusta, yhteisöllisestä asumisesta, pitkäaikaisesta ympärivuorokautisesta palveluasumisesta, pitkäaikaisesta laitoshoidosta ja pitkäaikaisesta perhehoidosta maksun, vaikka palvelu keskeytyisi tilapäisesti asiakkaasta johtuvasta syystä.

Jos palvelu kuitenkin keskeytyy yhtäjaksoisesti yli viideksi päiväksi, asiakasmaksua ei peritä viittä päivää ylittävältä ajalta.

Jos palvelu keskeytyy hyvinvointialueesta johtuvasta syystä tai siksi, että asiakas on laitoshoidossa, maksua ei peritä myöskään mainitun viiden päivän ajalta.

Jos palvelun keskeytys jatkuu koko kuukauden, maksua ei peritä lainkaan.
(Asiakasmaksulaki § 10 k)

Ateriapalvelumaksut laskutetaan toteutuman mukaan.

Turvapalvelujen laitemaksut (kappaleessa 4.3.1) ja lääkeannostelijalaitteen kuukausimaksu (kappaleessa 4.3.2) peritään vaikka muut asiakasmaksut olisivat keskeytetty. Yhteisöllisen asumisen tukipalvelumaksuja (kappaleessa 4.11.2) ei laskuteta laitoshoidon ja asiakkaasta johtuvien keskeytysten ajalta, mikäli tukipalvelu ei toteudu.

2. Avoterveydenhuollon maksut

2.1 PERUSTERVEYDENHUOLLON MAKSUT

2.1.1 Perusterveydenhuollon lääkäripalvelujen maksut

Perusterveydenhuollon avohoidon lääkäripalvelumaksu 30,20 € /käynti:

- maksu peritään kolmelta (3) ensimmäiseltä vastaanotolta Siun soten alueella kalenterivuoden aikana
- veteraanitunnuksen omaaville ja alle 18-vuotiaille maksuton
- lääkärin tekemä työttömän terveystarkastus: ensimmäinen lääkärivastaanotto, kun terveydenhoitaja/sairaanhoitaja ohjaa asiakkaan lääkärin vastaanotolle maksuton
- alle 18-vuotiaan tuen tarpeen selvittämiseksi tehtävistä Lapset puheeksi –keskusteluista ja –neuvonpidoista ei peritä asiakasmaksua
- lääkäripalvelumaksua 30,20 € /käynti ei peritä, kun lääkäri lähettää potilaan erikoissairaanhoidon päivystykseen perusterveydenhuollon vastaanotolta saman päivän aikana ja saman tulossyn vuoksi. Maksuttomuus edellyttää lääkärin päivystyslähetystä (jos päivystyslähetystä ei tehdä: peritään perusterveydenhuollon avohoidon lääkäripalvelumaksu).
- lääkärivastaanotto on maksuton, mikäli vastaanoton syynä on mielenterveyteen liittyvä vaiva, mutta maksu peritään, mikäli samalla vastaanottokäynnillä tai etävastaanotolla hoidetaan myös muita, fyysiseen terveyteen liittyviä vaivoja

Lääkäripalvelumaksu peritään myös todistus-/lausuntokäyntien yhteydessä ja etävastaanotosta (videovälitteisesti, puhelimitse, chat-yhteydellä tai muulla digitaalisella välineellä toteutettuna).

2.1.2 Perusterveydenhuollon hoitajan avohoidon vastaanotot

Sairaanhoitajan, terveydenhoitajan ja kättilön vastaanotot ovat maksuttomia, kun hoitovastuu on hoitajalla. Mikäli vastaanottotapahtuma muuttuu lääkärin vastuulle, peritään lääkäripalvelumaksu kappaleen 2.1.1 mukaisesti.

2.1.3 Muiden kuin valtakunnalliseen rokotusohjelmaan kuuluvien rokotteiden antaminen

Maksua ei peritä rokottamisesta ja rokotteista (rokoteaineista), mikäli rokottaminen perustuu kansalliseen rokotusohjelmaan tai kyse on lääkärin määräykseen perustuvasta perussairausten vuoksi tarpeellisesta rokottamisesta (ts. kun rokottaminen kuuluu potilaan sairauden hoitoon).

Mikäli rokottamisen tarve johtuu vapaa-ajan matkailusta, maksua ei peritä rokottamisesta (toimenpiteestä ja rokottamista varten varatusta käynnistä), mutta potilaan tulee itse hankkia rokoteaine apteekista. Tällaisia vapaa-ajan matkailuun liittyviä potilaan itsensä hankittavia rokoteaineita ovat esimerkiksi keltakuumerokote, rokote Japanin aivotulehdusta vastaan, matkaa varten tarvittava lavantautirokote. Huom. ks. muulta kuin Suomessa asuvalta perittävät maksut kappaleesta 2.8.

2.1.4 Mielenterveys- ja päihdepalveluiden avovastaanotot

- avovastaanotot lääkärillä ja hoitajalla sekä ryhmät ovat maksuttomia (asiakasmaksulaki 5 §)
- mielenterveystyössä annettu sarjahoito on maksutonta (asiakasmaksulaki 5 §)

2.2 SUUN JA HAMPAIDEN TUTKIMUS JA HOITO

2.2.1 Perusmaksut

- perusmaksu/suuhygienisti 14,80 € /käynti
- perusmaksu/hammaslääkäri 19,10 € /käynti
- perusmaksu/erikoishammaslääkäri 28,10 € /käynti
- alle 18-vuotiaille suun ja hampaiden tutkimus ja hoito maksuton

2.2.2 Maksu tutkimuksesta, hammastarkastuksesta ja sairauksien hoidosta toimenpiteeltä vaativuusluokan mukaan

• Vaativuusluokka: 0–2	12,30 €
• Vaativuusluokka: 3–4	27,60 €
• Vaativuusluokka: 5–7	54,70 €
• Vaativuusluokka: 8–10	80,20 €
• Vaativuusluokka: 11–	112,50 €

Toimenpiteiden vaativuusluokitusten sisältö löytyy linkistä:

[2025 suun terveydenhuollon vastaavuusluettelo](#) Julkaistu 19.12.2024 Hyvil

2.2.3 Suun ja leukojen erikoissairaanhoidon tutkimus ja hoito

Suun ja leukojen erikoissairaanhoidon tutkimus ja hoito 71,30 € /käynti

- odottavan äidin sylkitutkimus maksuton

2.2.4 Kuvantamistutkimukset

- Hammaskuva 12,30 €
- Panoraamaröntgenkuvaus 27,60 €
- Ehkäisevä hoito: SC-ryhmän suun terveyden edistämisen toimenpiteet 12,30 €

2.2.5 Proteettiset toimenpiteet

- Proteesin pohjaus 80,20 €
- Proteesin korjaus 54,70 €
- Akryyliosa- ja kokoproteesi 268,30 €
- Kruunut ja sillat hampaalta 268,30 €
- Rankaproteesi 325,60 €

Proteettisten toimenpidemaksujen lisäksi laskutetaan proteesin valmistuksesta aiheutuneet hammaslaboratoriokustannukset (sama summa, jonka hammaslaboratorio laskuttaa Siun sotelta).

Maksua ei peritä hampaiden tarkastuksesta, ehkäisevästä hoidosta eikä protetiikkaan liittyvästä kliinisestä työstä henkilöiltä, joilla on rintamasotilastunnus, rintamapalvelustunnus, rintamatunnus, veteraanitunnuksen omaavilta henkilöiltä tai jolla on eräisiin Suomen sotiin liittyneissä tehtävissä palvelleiden kuntoutuksesta annetun lain (1039/1997) 2 §:ssä tarkoitettu todistus lain 1 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettuihin miinanraivaustehtäviin osallistumisesta.

2.3 LÄÄKINNÄLLINEN KUNTOUTUS

Terveys- ja huoltolain 29 §:ssä tarkoitetun lääkinnällisen kuntoutuksen palvelut

2.3.1 Neuvonta, kuntoutustarvetta ja mahdollisuuksia selvittävä tutkimus sekä sopeutumisvalmennus- ja kuntoutusohjaus

ovat maksuttomia (asiakasmaksulaki 5 §).

2.3.5 Sarjassa annettava hoito perusterveydenhuollossa

19,90 € /hoitokerta lääkinnällisestä kuntoutuksesta perusterveydenhuollossa

- maksu peritään enintään 45 hoitokerralta/vuosi, jonka jälkeen maksuton
- alle 18-vuotiaille maksutonta

2.3.6 Fysio-, toiminta- tai puheterapeutin kotikäynti

19,90 € /käynti

- peritään myös tilapäisen kotihoidon/kotisairaanhoidon asiakkailta
- säännöllisen kotihoidon asiakkaalle maksuttomia (käynnit sisältyvät säännöllisen kotihoidon asiakkailla kuukausimaksuun)
- kun on kyse kotihoidon kuntouttavasta arviointijaksosta, maksu peritään kohdan 4.10.1 mukaan
- apuvälinearviokäynnit maksuttomia

2.3.7 Monialainen kotikuntoutus

Monialainen kotikuntoutus 19,90 € /käynti peritään enintään kahdelta käynniltä/viikko

- alle 18-vuotiaille maksutonta
- kerryttää maksukattoa, rinnastetaan maksukattoasiassa muuhun toimintakykyä parantavaan ja ylläpitävään hoitoon
- maksu peritään myös etävastaanotosta

2.4 ERIKOISSAIRAANHOIDON MAKSUT

2.4.1 Poliklinikkamaksu

Poliklinikkamaksu on 71,30 € /käynti

- Maksuton alle 18-vuotiaille
- Etävastaanotosta (videovälitteisesti, puhelimitse, chat-yhteydellä tai muulla digitaalisella välineellä toteutettuna) peritään sama maksu kuin vastaanotosta poliklinikalla.

Poliklinikkamaksu peritään myös todistus-/lausuntovastaanottojen yhteydessä.

Poliklinikkamaksua ei peritä, jos potilas otetaan sairaalan vuodeosastolle hoidettavaksi poliklinikkakäynnin tai ensiavun päivystyskäynnin seurauksena eli potilas siirtyy poliklinikalta suoritettun tutkimuksen jälkeen välittömästi vuodeosastolle. Tällöin potilaalta peritään poliklinikkamaksun sijasta lyhytaikaisen laitoshoidon hoitopäivämaksu.

Potilaan käydessä useammilla poliklinikoilla saman päivän aikana, laskutetaan jokainen poliklinikkakäynti erikseen, jos käynnit eivät johdu saman sairauden hoidosta.

Poliklinikkamaksua ei peritä psykiatrisen avohoidon poliklinikkavastaanotoista (Asiakasmaksulaki 5 §), eli poliklinikkavastaanotto on ilmainen potilaalle seuraavilla erikoisaloilla:

- lastenpsykiatria
- nuorisopsykiatria
- yleissairaalapsykiatria
- päihdelääketieteen poliklinikka
- aikuispsykiatria (koskee myös yhteispäivystyksen tiloissa tapahtuvia psykiatrisen tehostetun avohoidon käyntejä)

Poliklinikkavastaanotto on maksuton myös:

- veteraanitunnuksen omaaville
- jos se liittyy Lapset puheeksi -keskusteluun tai -neuvonpitoon (huom. alaikäisille pkl-vastaanotto maksuton lakisääteisesti, mutta jos vastaanotolla on yksistään huoltaja ao. keskustelussa, ei huoltajalta peritä maksua)
- palliatiivisen keskuksen potilaiden ja heidän perheidensä sopeutumisvalmennus ja psykososiaalinen tuki (Asiakasmaksulaki 5 §)
- syöpäkeskuksen psykososiaalisen tuen asiantuntijahoitajan vastaanotot
- naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta tehdyn Euroopan neuvoston yleissopimuksen (SopS 53/2015) 25 artiklassa tarkoitettujen seksuaalisen väkivallan uhreja varten perustettujen tukikeskusten tarjoamat palvelut (Asiakasmaksulaki 5 §)
- päihteitä käyttäville raskaana oleville suunnattujen äitiyspoliklinikoiden antama tutkimus, hoito ja seuranta (Asiakasmaksulaki 5 §)
- kuntoutustutkimuspoliklinikalla terveydenhuoltolain 29 §:n mukaiseen lääkinnälliseen kuntoutukseen kuuluva neuvonta, kuntoutustarvetta ja mahdollisuuksia selvittävä tutkimus sekä sopeutumisvalmennus ja kuntoutusohjaus (Asiakasmaksulaki 5 §)

Poliklinikkakäynnin/-vastaanoton asiakasmaksuun sisältyvät kaikki julkisen terveydenhuollon määräämät käynnit liittyvät röntgen- ja laboratoriotutkimukset (myös ennen käyntiä ja käynnin jälkeen).

2.4.2 Yhteispäivystyksen käynnit

Poliklinikkamaksu on 71,30 € /käynti.

- Alle 18 –vuotiaiden käynnit ja sosiaalipäivystyksen käynnit ovat maksuttomia ympäri vuorokauden.

2.4.3 Suun ja leukojen erikoissairaanhoitotasoinen hoito perusterveydenhuollossa

Suun ja leukojen erikoissairaanhoidosta peritään 71,30 € käynniltä tai 233,80 €, mikäli tutkimuksen ja hoidon perusteena on

- a) hampaiston, leukojen ja kasvojen kehityshäiriö,
- b) vaikea, toimintaa häittävä laaja-alainen synnynnäinen hampaistopuutos tai kehityshäiriö,
- c) pään ja leukojen alueen kiputila,
- d) kaulan ja pään alueen säteilytys tai sytostaattihoido taikka
- e) muun kuin hammassairauden takia välttämätön suun hoito.

2.4.4 Päiväkirurginen toimenpide

Päiväkirurgisesta toimenpiteestä peritään 233,80 €.

Jos päiväkirurgisessa toimenpiteessä ollut henkilö jää hoitopaikkaan toimenpidettä seuraavaan vuorokauteen, peritään häneltä päiväkirurgisesta toimenpiteestä perittävän maksun lisäksi lyhytaikaisen laitoshoidon hoitopäivämaksu 71,50 € /hoitopäivä.

Päiväkirurgisen toimenpiteen maksua ei peritä sotiemme veteraaneilta.

2.4.5 Sarjassa annettava hoito erikoissairaanhoidossa

Sarjahoitomaksu erikoissairaanhoidossa on 19,90 € /hoitokerta.

- alle 18-vuotiaille maksuton
- mielenterveystyössä annettu sarjahoito kuten psykoterapia maksutonta (HE 129/2020 § 5)

Erikoissairaanhoidossa sarjahoitomaksu peritään:

- jatkuvasta dialyysihoidosta
- lääkinnällisestä kuntoutuksesta
- hyposensibilisaatio-, puhe- ja äänihäiriö-, säde- ja sytostaattihoidosta ja
- muusta vastaavasta hoidosta
- hoito toteutetaan samankaltaisena tai lähes samankaltaisena vähintään 3 kertaa, joka muodostaa sarjan ja hoitojen väliin jäävä aika ei ylitä kahta viikkoa tai jos hoidollisista syistä hoito toistetaan harvemmin kuin kerran kahdessa viikossa.
- maksu enintään 45 hoitokerralta/vuosi
- sarjahoidon määrää lääkäri, joka vastaa hoidosta

Seuraavista Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen erikoissairaanhoidossa tapahtuvista toistuvista hoidoista, muuna vastaavana hoitona voidaan lääke- ja hoitotieteelliseen arvioon perustuen periä asiakasmaksuasetuksen 11 §:ssä erikseen nimeltä mainittujen hoitojen lisäksi sarjahoidon asiakasmaksu:

- Syöpäkeskuksen ja muualla erikoissairaanhoidossa tapahtuvat potilaiden tablettimuotoisen lääkehoidon seurantavastaanotot (kotona olevat potilaat)
- syövän lääkehoidot, jotka annostellaan infuusiaina/injektioina ja edellyttävät valvontaa, kuten solunsalpaajahoidot sekä biologiset hoidot, kuten immunologiset-, vasta-aine- solusykliinsäätelijät jne.
- suonen tai nivelten sisäiset lääkehoidot
- uroterapeutin vastaanotot, joissa ohjataan katetointia
- kipupoliklinikan lääkärin antamat hoidot, joissa on kyse lääkepestoksien ja puudutuksien antamisesta kivunlievitykseen
- esimerkiksi korvalääkärin vastaanotot (sarjahoidon edellytysten täyttyessä)
- lääkärin läheteellä annettava jalkaterapeutin hoito/lääkinnällisenä kuntoutuksena annettava jalkahoito
- jalkaterapeuttien ja jalkojenhoitajan antamat haavahoidot
- painonhallinnan ja diabeteshoidon tehostehoidot (mm. insuliinipumppuhoidon tai monipistoshoidon aloitus)
- lääkinnällisenä kuntoutuksena järjestettävä ryhmäkuntoutus, johon otetaan henkilöitä, joilla on hoitavan lääkärin antama lähete/ohjaus lääkinnälliseen kuntoutukseen ja jokaisella potilaalla on oma hoitosuunnitelma, jota toteutetaan samoin perustein kuin jos hoito toteutettaisiin yksilökuntoutuksena. Edellytyksenä myös on, että jokaisesta käynnistä tulee merkintä jokaisen potilaan omiin potilasasiakirjoihin.
- silmän lasiaispistokset
- KTG eli sikiökäyrän kardiokografian seurantakäynti
- erikoissairaanhoidona järjestetyn kotisairaalahoidon hoitajan kotikäynneistä ja palliatiivisen poliklinikan ja kotisairaalan polikliinisen vastaanotolla tapahtuvista hoitajan vastaanotoista, mikäli hoito toteutetaan samankaltaisena tai lähes samankaltaisena vähintään 3 kertaa, joka muodostaa sarjan ja hoitojen väliin jäävä aika ei ylitä kahta viikkoa tai jos hoidollisista syistä hoito toistetaan harvemmin kuin kerran kahdessa viikossa.

2.4.6 Erikoissairaanhoidona järjestetty kotisairaalahoito, palliatiivinen poliklinikka ja kotisairaalan polikliininen vastaanotto

Erikoissairaanhoidona järjestetty kotisairaalahoito

- 71,30 € /hoitajan kotikäynti/vrk tai sarjahoitomaksu kappaleen 2.4.5 mukaisesti, mikäli sarjahoidon edellytykset täyttyvät
- 71,30 € /lääkärin kotikäynti

Erikoissairaanhoidon palliatiivisen poliklinikan ja kotisairaalan polikliiniset vastaanotot

- 71,30 € /hoitajavastaanottokäynti/vrk tai sarjahoitomaksu kappaleen 2.4.5 mukaisesti, mikäli sarjahoidon edellytykset täyttyvät ja poliklinikalla tapahtuvalta lääkärivastaanotolta poliklinikkamaksu 71,30 € /käynti.
- Poliklinikkavastaanotot alle 18-vuotiaille ovat maksuttomia.

2.4.7 Ylläpitomaksut psykiatrian avohoidon toimintayksikön järjestämässä päivätoiminnassa

Psykiatrian avohoidon toimintayksikössä järjestetystä päivätoiminnasta peritään ylläpitomaksuna toteutuneen mukaan seuraavat maksut aterioista:

• kaikki päivän ateriat	20,20 €
• lounas	7,00 €
• päivällinen + jälkiruoka	7,50 €
• välipala	1,50 €
• aamupala/ilta-pala /kpl	2,10 €

2.5 LABORATORIO- JA KUVANTAMISTUTKIMUKSET

Terveyskeskuksen tai erikoissairaanhoidon läheteellä tehtyt laboratorio- ja kuvantamistutkimukset ovat maksuttomia lukuun ottamatta suun terveydenhuollon kuvantamistutkimuksia, joista peritään kappaleen 2.2.4 mukainen maksu.

Yksityislääkärin tai yksityisen terveydenhuoltoyksikön läheteellä tehtävistä laboratorio- ja kuvantamistutkimuksista, jotka eivät ole osa muuta laskutettavaa hoitokäyntiä, peritään palvelun tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia vastaava maksu erillisen hinnaston mukaan.

2.6 HENGITYSHALVAUSPOTILAALLE / HENGITYSLAITTEEN VARASSA ELÄVÄLLE HENKILÖLLE JÄRJESTETTÄVÄ HOITO

Hengityshalvauspotilaalle järjestettävä hoito ja hoitoon liittyvät kuljetukset ovat maksuttomia. Hoito järjestetään sairaalassa tai sairaalan kirjoista poistamatta kotihoidossa.

1.1.2025 alkaen asiakasmaksulain 4 §:n nojalla:

Uuden vammaispalvelulain (675/2023) 33 § 1 momentissa tarkoitettulle hengityslaitteen varassa elävälle henkilölle annettava hoito, ylläpito terveydenhuollon laitoshoidon aikana sekä hoitoon liittyvät kuljetukset ovat maksuttomia.

2.7 MAKSU LÄÄKÄRINTODISTUKSESTA/LAUSUNNOSTA

2.7.1 Maksulliset todistukset

Seuraavista hoitoon liittymättömistä lääkärin ja hammaslääkärin todistuksista ja lausunnoista peritään 60,60 €:

- C-todistus hoitotuen/vammaistuen hakemista varten
- T-todistus (todistus terveydentilasta)
- B-todistus etuuden hakemista varten (esim. eläkkeet, kuntoutustuki)
- Muut lausunnot etuuden hakemista varten
- Erikoissairaanhoidon antama B-todistus erityiskorvattavia lääkkeitä varten (huom. perusterveydenhuollossa/kansanterveystyössä maksuton, STM kuntainfo 4/2016)
- E-lausunto
- Todistus muuhun kuin lääkinnälliseen kuntoutukseen liittyviä apuvälineitä varten
- Uusintatarkastuslausunto palveluskelpoisuudesta, mikäli asiakas ei ole Puolustusvoimilta saadussa kuluvan kalenterivuoden kutsunnanalaisten luettelossa
- Todistus asunnonhakua varten
- Todistus asumispalvelupaikan hakemista varten
- Todistus verotusta varten
- Todistus autoveron alennusta varten
- Todistus terveydentilasta ulkomaille lähtöä varten
- Harrastuksiin liittyvät lääkärinlausunnot (purjelento, sukellus, laskuvarjohyppy jne.)
- Todistus veripalvelua varten
- Todistus kertausharjoituksesta vapauttamiseksi
- HIV-todistus viisumia varten
- Keltakuume- ja muu rokotustodistus
Maksu peritään kaikilta keltakuumerokotuksen saavilta riippumatta siitä, joudutaanko tekemään uusi rokotuskortti vai tehdäänkö merkintä jo olevaan rokotuskorttiin, peritään myös alle 18-vuotiaalta
- Lausunto oikeustoimikelpoisuudesta tai muu lausunto oikeudenkäyntiä varten asiakkaan itsensä tai hänen edustajansa pyytämänä
- Liikkumisesteisen pysäköintitunnuksen ja verovapautuksen hakemista varten pyydetty lääkärintodistus
- SHL- tai VPL-liikkumisen tuen hakemista varten asiakkaan pyytämä lääkärintodistus
- Muut asiakkaan tai hänen edustajansa pyytämät todistukset ja lausunnot terveydentilasta (mm. aselupaa varten)

Valmiiksi laadituista todistuksista ja lausunnoista peritään maksu, vaikka asiakas myöhemmin peruusi todistus-/lausuntopyyntönsä. Lausunto- ja todistusmaksut eivät kerrytä maksukattoa.

Todistusmaksu peritään myös alle 18-vuotiailta. Todistusmaksun lisäksi peritään vastaanotosta/etävastaanotosta asiakasmaksu samoin perustein kuin muistakin vastaanotoista.

2.7.2 Ajokorttilaissa säädetyn ajo-oikeuden saamiseksi tai säilyttämiseksi tarvittava lääkärintodistus

Ajokorttitodistus 72,80 € /todistus.

Todistusmaksu peritään myös alle 18-vuotiailta. Todistusmaksun lisäksi peritään vastaanotosta/etävastaanotosta asiakasmaksu samoin perustein kuin muistakin vastaanotoista.

2.7.3 Maksuttomat todistukset

Seuraavat **hoitoon liittyvät todistukset** ja **lausunnot** ovat maksuttomia:

- Perusterveydenhuollossa/kansanterveystyössä hoitoon liittyvät todistukset ja lausunnot, esim. B-lausunto/todistus erityiskorvattavia lääkkeitä varten (STM kuntainfo 4/2016)
- B-lausunto/todistus (esim. sv-päivärahaa, kuntoutusta tai psykoterapiaa varten, jotka kaikki liittyvät hoitoon)
- A-todistus (esim. todistus työnantajalta haettavaa sairauslomaa varten, todistus työnantajaa varten lapsen sairaudesta tilapäistä hoitovapaata varten)
- Todistus lääkinnälliseen kuntoutukseen liittyviä apuvälineitä varten
- Joukkorokotustodistus
- Neuvola- ja kouluterveydenhuollon todistukset (esim. jälkitarkastustodistus äitiyspäivärahaa varten)
- Todistus potilaan kuljetuksesta = matkatodistus
- Todistus vapaaehtoista asevelvollisuutta varten
- Kutsuntatarkastustodistus = lääkärinlausunto puolustusvoimia varten
- Uusintatarkastuslausunto palveluskelpoisuudesta, mikäli asiakas on Puolustusvoimilta saadussa kuluva kalenterivuoden kutsunnanalaisten luettelossa
- Kuolintodistus
- Matkatodistus/koulukyytilausunto sairauden perusteella
- Todistus koululiikuntaa/kouluruokailua varten
- Todistus isyysveritutkimuksen suorittamisesta
- Todistus veteraanien kuntoutushakemusta varten
- Todistus toiseen sairaanhoitolaitokseen pääsemistä varten

- Todistus sairaanhoidon vuoksi tarpeellisen lääkinnällisen toimenpiteen suorittamista varten (esim. raskauden keskeyttäminen ja sterilointi)
- Todistus työttömän terveystarkastuksesta, joka on ELY:lle/työvoimaviranomaiselle viranomaisen pyynnöstä annettava todistus
- Viranomaisen pyytämä lääkärinlausunto (esim. holhous- tai lastensuojeluasioissa)

2.8 MUULTA KUIN SUOMESSA ASUVALTA PERITTÄVÄ MAKSU

Henkilöltä, jolla ei ole Suomessa kotikuntaa tai jota ei rinnasteta hyvinvointialueen asukkaaseen, peritään enintään palvelusta hyvinvointialueelle aiheutuvien kustannusten suuruinen maksu, jollei Suomea sitovasta kansainvälisestä sopimuksesta tai Euroopan unionin lainsäädännöstä muuta johdu.

Maksua ei kuitenkaan peritä:

- 1) tartuntatautilain 44 §:ssä (Kansalliseen rokotusohjelmaan kuuluva rokotus), 45 §:n 1 momentissa (valtionneuvoston päättämä yleinen vapaaehtoinen rokotus) ja 47 §:ssä (pakollinen rokotus) tarkoitetuista rokotuksista
- 2) yleisvaarallisen tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi annettavasta tutkimuksesta ja terveydenhuoltolain 50 §:ssä tarkoitetusta kiireellisestä hoidosta sekä yleisvaarallisen tartuntataudin hoitoon määrättyistä lääkkeistä
- 3) raskaana olevan HIV-positiivisen henkilön tutkimuksesta, hoidosta ja hoitoon määrättyistä lääkkeistä.

Edellä mainitut 1–3 kohdat eivät koske henkilöä, jonka oleskelu Suomessa on tarkoitettu tilapäiseksi tai joka saa kustannuksiin korvausta muun lain nojalla tai vakuutuksen perusteella.

2.9 RÖNTGEN- JA ISOTOOPPIKUVIEN SIIRTO CD:LLE

CD- tai DVD-levyllä luovutettavista kuvantamisen tutkimuksista peritään maksu erillisen tuotehinnaston mukaisesti.

2.10 SAIRAANKULJETUS JA ENSIHOITO

Potilas/kuntoutuja maksaa sairaankuljetusajoneuvolla (ambulanssilla) yhteen suuntaan tehdystä matkasta 25 €.

Maksu ei kerrytä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksukattoa, mutta kerryttää Kelan matkakatto (v. 2025 se on 300 €/kalenterivuosi, vuoden 2026 osalta lisätietoja ja mahdolliset muutokset Kela.fi).

Tämä maksu peritään myös silloin, kun annetun ensihoidon ansiosta potilaan tila on korjaantunut siinä määrin, että kuljetusta hoitopaikkaan ei ole tarvinnut suorittaa.

Maksua ei peritä lääkärin määräämästä sairaankuljetusajoneuvolla tapahtuvasta kuljetuksesta sote-keskuksen tai sairaalan sairaansijalta toiseen hoitolaitokseen tai kotihoitoon.

2.11 KELAN MATKAKORVAUKSET (EI OLE POHJOIS-KARJALAN HYVINVOINTIALUEEN ASIAKASMAKSU)

Kela korvaa asiakkaiden matkat pääsääntöisesti halvimman käytettävissä olevan matkustustavan mukaan, ottaen huomioon potilaan tai kuntoutujan terveydentila.

Jos terveydenhuollossa katsotaan, että asiakas ei voi sairauden tai sen hetkisen terveydentilansa vuoksi käyttää yleisiä kulkuneuvoja voidaan matkasta aiheutuneet kustannukset korvata erityisajoneuvon (esimerkiksi taksi tai oma auto) kustannusten mukaisesti. Korvausta maksetaan matkasta lähimpään hoitopaikkaan sen mukaan, mitä matka olisi tullut maksamaan edullisimmalla käytettävissä olevalla matkustustavalla.

Jos asiakas on käyttänyt taksia ja matka on tilattu tilausvälityskeskuksesta, asiakkaan omavastuu yhdensuuntaiselta matkalta on enintään 25 € (v. 2025). Lisätietoja ja mahdolliset muutokset Kela.fi.

3. Lyhytaikaisen laitoshoidon maksut

3.1 LYHYTAIKAINEN LAITOSHOITO

Hoitopäivämaksu lyhytaikaisessa laitoshoidossa on 71,50 € /hoitopäivä, paitsi psykiatrian toimintayksikössä 32,80 € /hoitopäivä.

Maksukaton ylittymisen jälkeen lyhytaikaisen laitoshoidon hoitopäivämaksu on 26,80 € /hoitopäivä.

Maksuja ei peritä sote-keskuksessa (terveyskeskuksessa), taikka sairaalassa tai sen toimintayksikössä alle 18-vuotiaalta siltä osin kuin hoitopäiviä on kalenterivuodessa kertynyt yli seitsemän.

Maksuja ei peritä mielenterveyslain (1116/1990) 9 §:n perusteella järjestetyn tarkkailun ajalta, jos tarkkailtavaksi otettua ei tarkkailun perusteella määrätä mielenterveyslain 8 §:ssä tarkoitettuun tahdosta riippumattomaan hoitoon.

Hoitopäivämaksu peritään hoitoon tulopäivältä, sitä seuraavilta hoitopäiviltä ja laitoshoidosta lähtöpäivältä. Mikäli asiakas kuitenkin siirtyy välittömästi toiseen laitokseen tai Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen järjestämään asumispalveluun, lähettävä laitos ei peri maksua siltä päivältä, jona asiakas siirtyy (kappaleessa 1 tarkemmin).

3.2 PÄIVÄ- JA YÖHOIDON MAKSU

Sote-keskuksessa (terveyskeskuksessa), sairaalassa tai sen toimintayksikössä, sosiaalihuollon laitoksessa tai muussa toimintayksikössä hoidettavana vain joko päivällä tai yöllä olevalta peritään 32,80 € /vrk.

Päivä- ja yöhoidon maksua ei peritä psykiatrisen avohoidon toimintayksikössä annetusta hoidosta, kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (519/77) tarkoittamasta erityishuollosta, polikliinisesta päihdehuollosta eikä vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain 22 §:n 2 momentissa tarkoitetusta suojatyöstä.

Maksua ei peritä alle 18-vuotiaalta terveyskeskuksessa tai sairaalassa taikka sen toimintayksikössä siltä osin kuin hoitopäiviä on kalenterivuodessa kertynyt yli seitsemän.

3.3 KUNTOUTUSHOIDON MAKSU (LÄÄKINNÄLLINEN KUNTOUTUS)

Kuntoutushoidon maksu 24,60 € /hoitopäivä. ks. tarkemmin kohta 6.5

3.4 VUODEOSASTOLLA YÖPYVÄ OMAINEN

Vuodeosastolla yöpyvältä omaiselta peritään 22,90 € /vuorokausi ilman aterioita. Omaisen yöpyminen ei ole kaikilla vuodeosastoilla mahdollista.

Lastenosastolla yöpyvältä omaiselta peritään vain ateriamaksut. Rintaruokinnassa olevan lapsipotilaan äiti ei maksa aterioista. Muilta omaisilta peritään ateriamaksu voimassa olevan henkilökuntahinnan mukaisesti.

4. Kotona annettava palvelu ja asumispalvelu

Maksu määräytyy tämän kappaleen mukaan, kun palvelu on järjestetty sosiaalihuoltolain nojalla, ellei maksun kohdalla toisin mainita.

Jos asiakkaalle on myönnetty säännöllisen kotihoidon lisäksi alla kuvattuja tukipalveluja säännölliseen tarpeeseen ja ne on kirjattu asiakassuunnitelmaan, kuuluvat tukipalvelut säännöllisen kotihoidon kuukausimaksuun palvelujen myöntämisperusteiden mukaisesti kotiin kuljetettua ateriaa, turvapalvelumaksuja ja päivätoimintaa lukuun ottamatta.

4.1 LAPSIPERHEIDEN TILAPÄINEN JA SÄÄNNÖLLINEN KOTIPALVELU

Lapsiperheiden tilapäinen ja säännöllinen kotipalvelu on maksutonta.

4.2 KOTONA ASUMISTA TUKEVAT TUKIPALVELUT MM. ATERIAPALVELUT JA PÄIVÄTOIMINTA

Näitä sosiaalihuoltolain 19 §:n mukaisia tukipalveluja järjestetään asiakkaan kotiin asiakassuunnitelmaan kirjatus mukaisesti.

Tukipalveluna myönnettävien palvelujen asiakasmaksu on tuntiperusteinen 6,20 € /alkava 30 minuuttia.

Näitä palveluja ovat:

- **vaatehuoltopalvelutehtävät asiakkaan kotona**
Jos kotihoidon asiakkaan vaatehuolto hoidetaan pesulapalvelun kautta, asiakas maksaa pesulamaksun suoraan pesulapalvelun tuottajalle. Siun sote ei järjestä kotihoidon asiakkaille pesulapalvelua.
- **siivouspalvelu asiakkaan kotona**
- **asiointipalvelu** (esim. lääkkeiden kuljettaminen apteekista, saattaja- tai kauppapalvelu)
- **osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävä tai tukeva palvelu** (esim. harrastuksiin osallistumista tukeva toiminta)
- **ateriapalvelu aterian valmistamisen avustamisena** asiakkaan kotona (ei sisällä raaka-aineita)

Ateriapalvelu kotiin kuljetettavana ateriana

- 1) **Lounas kotiin kuljetettuna** 12,80 €
- 2) **Päivällinen kotiin kuljetettuna** 6,60 € (toimitus vain lounaan mukana samassa kuljetuksessa, ei sisällä jälkiruokaa)

Osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävää tai tukevaa palvelua järjestetään myös päivätoimintana (järjestämisperuste sosiaalihuoltolain 19 §):

- Päivätoimintapäivä 32,00 € /kerta. Maksu sisältää aamukahvin, lounaan ja päiväkahvin.
- Päivätoiminta osapäivä 16,00 € /kerta. Maksu sisältää aamu- tai päiväkahvin ja lounaan.
- Päivätoiminta omaishoidon lakisääteisenä vapaana:
 - päivätoimintapäivä 4,56 € /kerta (maksu sisältää aamukahvin, lounaan ja päiväkahvin)
 - osapäivä 2,28 € /kerta (maksu sisältää aamu- tai päiväkahvin ja lounaan)
- Kuljetukset eivät sisälly ko. maksuihin.
- Etäpäivätoiminta kuvapuhelin välitteisesti:
 - Etäpäivätoiminta asiakkaille, joilla ei ole ennestään Siun soten kuvapuhelinlaitetta käytössään 40,00 €/kk. Maksu sisältää laitteen. Lisäksi asiakkaalta peritään laitteen käyttöönotto-, opastus- ja asennusmaksu 36,10 €/kerta.
 - Etäpäivätoiminta asiakkaille, joilla on ennestään säännöllisiä kuvapuhelimella järjestettyjä palveluja ja laite käytössä 8,00 €/kk

4.3 KOTONA ASUMISTA TUKEVAT MUUT PALVELUT

Nämä muut palvelut ovat sosiaalihuoltolain 14 §:n 2 mom. mukaisia ja niitä järjestetään asiakkaan kotiin asiakassuunnitelmaan kirjatun mukaisesti.

4.3.1 Turvapalvelut

Turvapalveluun liittyvän laitteen käyttöönotto-, opastus- ja asennusmaksu 36,10 € /kerta.

Turvapalveluun liittyvän lisälaitteen käyttöönotto-, opastus- ja asennusmaksu 20,70 € /kerta.

Kertaluonteiset käyttöönotto-, opastus- ja asennusmaksut sekä laitteen uudelleen asennusmaksu peritään kaikilta turvapalveluasiakkailta.

Turvapalveluun liittyvän laitteen uudelleen asennus katoamisen jälkeen tai asiakkaan rikottua laitteen omalla toiminnallaan 20,70 € /kerta. Asiakas korvaa lisäksi laitteen asiakkaan kanssa tehtävän sopimuksen mukaan.

Turvapuhelinratkaisu 1, peruspaketti 43,30 €/kk

Turvapuhelin liittymällä, hälytinpainike ja turvahälytysten vastaanotto, auttamistoiminta sekä laitteiden huolto ja poishaku palvelun päättyessä.

Turvapuhelinratkaisu 2: hinta 55,60 €/kk

Turvapuhelin liittymällä, hälytinpainike, poistumistunniste yhteen oveen ja turvahälytysten vastaanotto, auttamistoiminta sekä laitteiden huolto ja poishaku palvelun päättyessä.

Lisähintaan

- poistumistunniste lisäoveen 12,30 €/kk/kpl

Turvapuhelinratkaisu 3: hinta 46,00 €/kk

Paikannettava turvakello (perusmalli) mahdollisuudella asettaa sallittu liikkumisalue, turvahälytysten vastaanotto ja auttamistoiminta asunnon sisältä tuleviin hälytyksiin. Lisäksi laitteiden huolto ja poishaku palvelun päättyessä. Asunnon ulkopuolelta tulevien hälytysten auttamistoiminnasta vastaavat asiakkaan läheiset.

Lisähintaan

- paikannettava turvakello, perusmalli (mahdollistaa sen, että toinen kello on aina latauksessa) 16,30 €/kk/kpl
- paikannettava turvakello, lisätoimintomalli (asiakas/asiakkaan läheiset vastaavat lisätoimintojen käytöstä) 21,40 €/kk/kpl
- turvakellon latausasema 9,20 €/kk/kpl

Turvapuhelinratkaisu 4: Ei käytössä (hinnastossa ohjaavana tietona henkilöstölle tietojärjestelmäsyistä).

Turvapuhelinratkaisu 5, yksilöllinen

Yksilöllinen turvapalveluratkaisu muodostuu turvapuhelinratkaisusta 1, jonka hinta asiakkaalle on 43,30 €/kk. Edellä mainitun lisäksi asiakkaalta veloitetaan alla olevan hinnaston mukaiset laitemaksut niistä laitteista, jotka tulevat käyttöön:

- poistumistunniste 12,30 €/kk/kpl
- palovaroitin 13,30 €/kk/kpl
- häkävaroitin 17,40 €/kk/kpl
- liesivahti 20,50 €/kk/kpl
- paikannettava turvakello, perusmalli, 16,30 €/kk
- paikannettava turvakello, lisätoimintomalli, 21,40 €/kk
- turvakellon latausasema 9,20 €/kk

Asiakas maksaa itse sähköasentajalle laitteen asennuksesta ja poistamisesta syntyvät kulut.

Yksilöllisesti räätälöidyissä ratkaisuissa auttamistoiminnasta sovitaan erikseen.

Samassa taloudessa asuvien henkilöiden turvalaitteet

Kun kaksi samassa taloudessa asuvaa henkilöä tarvitsevat molemmat turvapuhelinta, maksaa lisäpainikkeen käyttäjä hälytinpainikkeesta 6,10 €/kk ja hälytysten vastaanotosta ja auttamistoiminnasta 29,70 €/kk. Lisäpainikkeen käyttäjän palvelun hinta on 35,80 €/kk. Mikäli asiakas tarvitsee lisälaitteita, maksaa hän niistä turvapuhelinratkaisu 5 laitehintojen mukaisen maksun.

Kotiutusturvapuhelin tilapäisessä avun tarpeessa

Turvapuhelin lisälaitteineen voidaan myöntää maksuttomana enintään 14 vuorokauden ajaksi tilanteissa, joissa ammattihenkilö arvioi turvapuhelimen välttämättömäksi kotiutusta ja kotona asumista tukemaan. Maksuttomuus arvioidaan tilannekohtaisesti ja se liittyy pääasiassa kiireelliseen avuntarpeeseen. Asiakkaalta peritään turvapalveluun liittyvän laitteen käyttöönotto-, opastus- ja asennusmaksu 36,10 € /käynti, jos turvalaitteen käyttötarve jatkuu kiireelliseen avuntarpeeseen myönnetyn maksuttoman turvapuhelin palvelujakson (enintään 14 vrk) jälkeen.

4.3.2 Lääkeannostelija

Lääkeannostelijan käyttöönotto-, opastus- ja asennusmaksu 36,10 € /kerta sekä **laitemaksu seuraavasti** (ei sisälly lääkkeiden kuljettamista eikä laitteeseen laittamista):

- Asiakkaan läheinen vastaa lääkeannostelijan täyttämisestä ja hälytysten vastaanottamisesta 28,90 € /kk
- Asiakkaan läheinen vastaa lääkeannostelijan täyttämisestä ja kotihoito ottaa vastaan hälytykset 46,50 /kk
- Kotihoito vastaa lääkeannostelijan täyttämisestä ja asiakkaan läheinen ottaa vastaan hälytykset 46,50 €/kk
- Kotihoito vastaa lääkeannostelijan täyttämisestä ja hälytysten vastaanottamisesta 60,40 € /kk

Muut kuin säännöllisen kotihoidon asiakkaat maksavat apteekin perimän lääkkeiden annosjakelun itse. Lääkkeiden viemisestä ja automaattiin laittamisesta peritään muilta kuin säännöllisen kotihoidon asiakkailta 17,50 € /käynti.

4.3.3 Ulkoilutusapu-, pihatyö-, kylvetys- ja pesuapupalvelut

Kotona asumista tukevia asiakkaan palvelutarpeisiin perustuvia määrärahasidonnaisia palveluja (sosiaalihuoltolaki 14 § 2 mom.) ovat:

- **ulkoilutusapupalvelu**
- **pihatyöpalvelu**
- **kylvetys- ja pesuapupalvelu**

Asiakasmaksu em. palveluista on 6,20 € /alkava 30 minuuttia.

4.4 MIELENTERVEYS- JA PÄIHDEKUNTOUTUJEN KOTIIN ANNETUT PSYKOSOSIAALISET TUKIKÄYNNIT

Kun asiakas ei asu tuetun asumisen yksikössä tai muussa asumispalvelussa, ja hänen kotiinsa järjestetään ohjausta, neuvontaa ja psykososiaalisia tukikäyntejä, ovat tukikäynnit asiakkaalle maksuttomia. Tätä sovelletaan, kun palvelu myönnetty terveydenhuoltolain 27 §:ään perustuen.

4.5 KIERTÄVÄ PERHEHOITO

Asiakas maksaa kiertävän perhehoidon käyntimaksun alla olevan taulukon mukaisesti. (Huom! Kun kyseessä on omaishoitajan lakisääteisen vapaan ajaksi järjestetty kiertävä perhehoito, niin maksu peritään kappaleen 4.8. mukaisesti.)

Kiertävän perhehoitajan Käyntikerta/viipymä/asiakas	Kiertävän perhehoidon asiakasmaksu €/käyntikerta/viipymä/asiakas
≤ 6 h	14,80 €
yli 6 h – 12 h	22,00 €
yli 12 h – 24 h	34,30 €

4.6 LYHYTAIKAINEN PERHEHOITO

- lyhytaikainen perhehoito 39,10 € /vrk
Maksu sisältää hoivan, ateriat ja asumiskulut.
- osavuorokautinen perhehoito 19,80 € /päivä tai yö
Maksu sisältää hoivan, hoidon aikaiset ateriat ja asumiskulut.
- huomioi myös käyttämättä ja peruuttamatta jätetyn palvelun maksu kappaleesta 1.9

4.7 LYHYTAIKAINEN YMPÄRIVUOROKAUTINEN PALVELUASUMINEN

- lyhytaikainen ympärivuorokautinen palveluasuminen 42,30 € /vuorokausi
- lyhytaikainen ympärivuorokautinen palveluasuminen 23,10 € /päivä tai yö
- huomioi myös käyttämättä ja peruuttamatta jätetyn palvelun maksu kappaleesta 1.9

4.8 OMAISHOITAJAN VAPAAN AIKAINEN HOITO

Maksu on 13,70 € /vrk omaishoitolain (937/2005) 4 §:ssä määritellyiltä vapaapäiviltä.

Maksua ei peritä

- alle 16-vuotiaalta ja oppivelvolliselta nuorelta sen lukuvuoden loppuun, jonka aikana hän täyttää 16 vuotta, kun kyse on hänen omaan kotiinsa järjestetystä omaishoitajan lakisääteisen vapaan aikaisesta hoidosta ja kun hänen asumispalvelunsa on järjestetty kehitysvammaisten erityishuoltolain (519/1977) nojalla
- kun käytetään sijaishoitoa omaishoidon lakisääteisten vapaiden järjestämisessä.

Huomioi myös käyttämättä ja peruuttamatta jätetyn palvelun maksu kappaleesta 1.9.

4.9 OMAISTAAN TAI LÄHEISTÄÄN HOITAVAN HENKILÖN VAPAA

Kun hyvinvointialue on järjestänyt sosiaalihuoltolain 27 b §:n nojalla, tuen tarpeessa olevalle henkilölle päivittäin sitovaa huolenpitoa antavalle omaiselle tai läheiselle vapaata, maksu on 13,70 € /vrk.

4.10 KOTIHOIDON ASIAKASMAKSUT

4.10.1 Kotihoidon arviointijakso, tilapäinen kotisairaanhoido/kotihoito/tilapäinen kotisairaalahoido

Kotihoidon kuntouttava arviointijakso 17,50 € /käynti, mutta laskutetaan enintään kahdesta käynnistä per päivä

Mikäli kotihoitokäynnin syy on tilapäinen yksittäisen hoitotoimenpiteen tarve, kuten silmäleikkauksen jälkeinen silmätippojen tiputtaminen, maksu on 17,50 € /käynti, mutta laskutetaan enintään kahdesta käynnistä per päivä. Kyseiset toimenpiteet on määritelty kotihoitopalvelujen myöntämisperusteissa tarkemmin.

Kotisairaanhoido/kotihoito

• Lääkärin/hammaslääkärin kotikäynti	27,60 € /käynti
• Muun henkilön suorittama kotikäynti	17,50 € /käynti
• Tehostettu kotihoito/kotisairaala kotihoidon palveluna	17,50 € /hoitajan kotikäynti

Erikoissairaanhoidona järjestetyn kotisairaalahoidon maksut ovat kappaleessa 2.4.6

4.10.2 Kuvapuhelinpalvelu säännöllisessä kotihoidossa ja tilapäisessä avuntarpeessa

Kotihoidon kuvapuhelinpalvelua voidaan toteuttaa tablet-laitteella tai videoyhteydellisellä lääkeannostelijalla. Säännöllisen kotihoidon asiakkailla kuvapuhelinpalveluun käytetty aika huomioidaan säännöllisen kotihoidon palvelun määrässä ja kuukausimaksussa. Hoivasta ja hoidosta perittävän kuukausimaksun lisäksi asiakkaalta peritään laitteen käyttöönotto-, opastus- ja asennusmaksu 36,10 € /kerta.

Kotihoidon kuvapuhelinpalvelu tilapäisessä avun tarpeessa

Kuvapuhelinpalvelu voidaan myöntää maksuttomana enintään 14 vuorokauden ajaksi tilanteissa, joissa ammattihenkilö arvioi kuvapuhelimen välttämättömäksi kotiutusta ja kotona asumista tukemaan. Maksuttomuus arvioidaan tilannekohtaisesti ja se liittyy pääasiassa kiireelliseen avuntarpeeseen

4.10.3 Lääkeannostelija säännöllisessä kotihoidossa

Säännöllisen kotihoidon asiakkailla lääkkeiden laittoon ja mahdollisiin hälytyskäynteihin käytetty aika huomioidaan säännöllisen kotihoidon palvelun määrässä ja kuukausimaksussa. Myös lääkkeiden annosjakelu sisältyy säännöllisen kotihoidon asiakkaan kuukausimaksuun. Hoivasta ja hoidosta perittävän kuukausimaksun lisäksi säännöllisen kotihoidon asiakkaalta peritään laitteen käyttöönotto-, opastus- ja asennusmaksu 36,10 € /kerta.

4.10.4 Säännöllinen kotihoito

Jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun eli säännöllisen kotihoidon kuukausimaksu hoidosta ja huolenpidosta peritään silloin, jos asiakas saa kotisairaanhoidon/kotisairaalahoidon/kotipalvelun/kotihoidon palvelua vähintään kerran viikossa ja lisäksi palvelun sen alkamisesta lukien arvioidaan kestävän vähintään kaksi kuukautta tai jos palvelu on tosiasiallisesti kestänyt vähintään kaksi kuukautta.

Em. palvelujen kuukausimaksu hoidosta ja huolenpidosta määräytyy palvelupäätökseen kirjattujen keskimääräisten palvelutuntien määrän, asiakkaan maksukyvyyn ja perheen koon mukaan (kappaleiden 4.10.5–4.10.7 perusteiden mukaisesti). Maksuun ei sisälly asumiskustannuksia. Lisäksi asiakkaalta peritään maksut tukipalveluista kuten ateriapalveluista, turvapalveluista, päivätoiminnasta ja tilapäisistä tukipalveluista (kappaleen 4.11.2 mukaan), mikäli hän niitä tarvitsee.

4.10.5 Säännöllisen kotihoidon kuukausimaksutaulukko

Asiakkaan kuukausimaksu on enintään alla olevan maksuprosentin osoittama määrä tulorajan ylittävistä bruttokuukausituloista. Jos henkilöitä on enemmän kuin kuusi, tulorajaa korotetaan 416 389 eurolla kustakin seuraavasta henkilöstä.						
	Henkilö- määrä 1	Henkilö- määrä 2	Henkilö- määrä 3	Henkilö- määrä 4	Henkilö- määrä 5	Henkilö- määrä 6
Bruttotuloista vähennettävä osuus (tuloraja)	699 €	1290 €	2025 €	2503 €	3030 €	3481 €
Palvelutunnit / kk	%-osuus	%-osuus	%-osuus	%-osuus	%-osuus	%-osuus
4 tuntia tai vähemmän	8	7	6	6	6	6
5	10	8,75	7,5	7,5	7,5	7,5
6	12	10,5	9	9	9	9
7	14	12,25	10,5	10,5	10,5	10,5
8	16	14	12	12	12	12
9	17	14,75	12,5	12,5	12,5	12
10	18	15,5	13	13	13	12
11	19	16,25	13,5	13,5	13,5	12
12	20	17	14	14	14	12
13	21	17,75	14,5	14,5	14	12
14	22	18,5	15	15	14	12
15	23	19,25	15,5	15,5	14	12
16	24	20	16	16	14	12
17	24,5	20,5	16,5	16	14	12
18	25	21	17	16	14	12
19	25,5	21,5	17,5	16	14	12

	Henkilö- määrä 1	Henkilö- määrä 2	Henkilö- määrä 3	Henkilö- määrä 4	Henkilö- määrä 5	Henkilö- määrä 6
Palvelutunnit / kk	%-osuus	%-osuus	%-osuus	%-osuus	%-osuus	%-osuus
20	26	22	18	16	14	12
21	26,5	22,5	18,5	16	14	12
22	27	23	19	16	14	12
23	27,5	23,5	19	16	14	12
24	28	24	19	16	14	12
25	28,5	24	19	16	14	12
26	29	24	19	16	14	12
27	29,5	24	19	16	14	12
28	30	24	19	16	14	12
29	30,5	24	19	16	14	12
30	31	24	19	16	14	12
31	31,5	24	19	16	14	12
32	32	24	19	16	14	12
33	32,5	24	19	16	14	12
34	33	24	19	16	14	12
35	33,5	24	19	16	14	12
36	34	24	19	16	14	12
37	34,5	24	19	16	14	12
38 tai enemmän	35	24	19	16	14	12

Jos palvelutuntien määrä vaihtelee kuukausittain, maksua määrätessä käytetään maksuprosenttia, joka vastaa palvelutuntien keskimääräistä määrää. Palvelutunnit huomioidaan kokonaisina tunteina siten, että osittaiset palvelutunnit pyöristetään lähimpään kokonaiseen tuntiin ja puolikkaat tunnit pyöristetään ylöspäin.

4.10.6 Säännöllisen kotihoidon asiakasmaksussa huomioitavat tulot

- jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saadut veronalaiset ansio- ja pääomatulot ja verosta vapaat tulot tulonhankkimisesta aiheutuneilla kustannuksilla vähennettynä
- laskennallinen metsätulo (tarkemmin asiakasmaksulaki 10 i §)
- opintojen johdosta saadut apurahat tai tunnustuspalkinto otetaan tulona huomioon siltä osin kuin se säädetään veronlaiseksi tuloksi
- lasten kotihoidon tuki
- opintoraha ja aikuiskoulutustuki
- eläkettä saavan hoitotuki (siihen sisältyvää veteraanilisää ei huomioida tulona)
- elatusapu ja elatustuki

Jos asiakkaan tai hänen puolisonsa tulot vaihtelevat, kuukausitulona otetaan huomioon viimeksi kuluneiden 12 kk keskimääräinen kuukausitulo.

Tulona ei oteta huomioon tuloverolain 92 §:ssä tarkoitettuja verovapaita sosiaalietuksia (lukuun ottamatta elatustukea ja eläkettä saavan hoitotukea).

Näitä tuloverolain 92 §:ssä tarkoitettuja tuloja ovat esimerkiksi:

- lapsilisä
- vammaistuki
- kansaneläkelain mukainen lapsikorotus
- asumistuki
- sotilasavustus ja asevelvollisen päiväraha
- toimeentulotuki
- veteraanien etuuksia (ml. ylimääräinen rintamalisä ja veteraanilisä)

4.10.7 Tuloista tehtävät vähennykset säännöllisessä kotihoidossa

- asiakkaan suoritettavaksi vahvistettu elatusapu sekä hänen tosiasiallisista perhesuhteistaan johtuvat muut vastaavat kustannukset
- elatusapua ei vähennetä, jos elatusavun saajana on asiakkaan aviopuoliso, jonka kanssa asiakas on elänyt yhteistaloudessa välittömästi ennen asumispalvelun alkamista
- avopuolisoiden yhteistalouden purkamisessa annetussa laissa tarkoitettu hyvitys
- kiinteistön luovutuksen yhteydessä määrääjäksi tai elinkaudeksi pidätetty etuus, joka hänen on suoritettava rahana
- edunvalvojan palkkion perusmaksu (myös edunvalvontavaltuutetun palkkio enintään em. perusmaksun suuruisena)

Kun asiakas on siirtymässä tuettuun asumiseen tai yhteisölliseen asumiseen, jossa hän saa jatkuvaa ja säännöllistä kotona annettavaa palvelua, huomioidaan entisen asunnon todellisia kustannuksia **enintään** seuraavasti:

- omistusasunnosta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut viimeisten kuuden kuukauden ajalta (huomioidaan asiakkaan osuus esimerkiksi kiinteistövero ja kohtuulliset lämmityskulut, asunto-osakkeen hoitovastike, pakollinen kotivakuutus)
- vuokra-asunnon vuokra ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut asuinhuoneiston vuokrauksesta annetun lain (481/1995) 52 §:ssä tarkoitetulta vuokralaisen irtisanomisajalta (muina välttämättöminä kustannuksina huomioidaan esimerkiksi pakollinen kotivakuutus)
- asumisoikeusasunnon asumisoikeusasunnoista annetun lain (650/1990) 16 §:ssä tarkoitettu käyttövastike ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut kolmelta kuukaudelta (muina välttämättöminä kustannuksina huomioidaan esimerkiksi pakollinen kotivakuutus)

4.11 Yhteisöllinen asuminen

Yhteisöllistä asumista ja siihen liittyviä tukipalveluja järjestetään sosiaalihuoltolain 19 §, 21 b § 1 mom. ja 14 § 2 mom. nojalla. Näitä tukipalveluja järjestetään asiakassuunnitelmaan kirjatun mukaisesti. Omassa ja ostopalvelussa olevilta asiakkailta peritään samat maksut (asiakasmaksulaki 12 §).

Jos yhteisöllisessä asumisessa oleva asiakas tarvitsee jatkuvaa ja säännöllistä kotiin annettavaa palvelua (säännöllistä kotihoitoa) peritään asiakkaalta kappaleiden 4.10.4–4.10.7 mukainen maksukykyyn perustuva kuukausimaksu.

4.11.1 Sosiaalista kanssakäymistä edistävä toiminta yhteisöllisessä asumisessa

- Maksu on 50,00 €/kk

4.11.2 Tukipalvelut yhteisöllisessä asumisessa

1) Ateriapalvelu yhteisöllisen asumisen palveluyksikössä toteutettuna:

• kaikki päivän ateriat /pv	20,20 €
• lounas	7,00 €
• päivällinen + jälkiruoka	7,50 €
• välipala	1,50 €
• aamupala/ilta-pala /kpl	2,10 €

2) Ateriapalvelu kotiin kuljetettavana ateriana

- lounas kotiin kuljetettuna 12,80 €
- päivällinen kotiin kuljetettuna 6,60 € (toimitus vain lounaan mukana samassa kuljetuksessa, ei sisällä jälkiruokaa)

- 3) **Ateriapalvelu aterian valmistamisen avustamisena asiakkaan kotona** 6,20 €/alkava 30 min (ei sisällä raaka-aineita)
- 4) **Asuinhuoneen ja yhteisten tilojen siivouspalvelu** 105,90 € /kk
- 5) **Yhteisten tilojen siivouspalvelu** 41,90 €/kk
 Ei sisällä asiakkaan oman huoneen siivousta, koska asiakas/omainen siivoaa sen itse.
- 6) **Vaatehuoltopalvelu** 53,90 € /kk asumispalvelutuottajan määrittämän palveluntuottajan toteuttamana. Vaatehuoltopalvelumaksua ei peritä, mikäli asiakas itse hoitaa täysin vaatehuollon (esim. vaatteiden ja liinavaatteiden pesun).
- 7) **Vaatehuoltopalvelu** 6,20 € /alkava 30 min tuntiperusteisen hinnoittelun mukaisena ostopalveluna
- 8) **Asiointipalvelu asumisyksikön ulkopuolella** 6,20 € /alkava 30 min
- 9) **Osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävä tai tukeva palvelua asumisyksikön ulkopuolella** 6,20 € /alkava 30 min
- 10) Lisäksi ylläpitona peritään **tarvikemaksu** 9,40 /kk (sisältää wc-paperit, käsipyyhkeet ja muut vastaavat asiakkaan huoneen ja yhteisen kodin varusteet/tarvikkeet)

Tämän kohdan mukaiset maksut peritään edelleen niiltä asiakkailta, jotka olivat aiemmin ryhmäkotiasumisen palvelussa.

4.11.3 Muut asumista tukevat palvelut yhteisöllisessä asumisessa

Jos asiakas tarvitsee **turvallitteet** käyttöönsä yhteisöllisen asumisen yksikössä asuessaan, maksaa hän turvahälytysten vastaanotosta ja auttamistoiminnasta 29,70 €/kk. Mikäli asiakas tarvitsee muita lisälaitteita, maksaa hän niistä turvahuoneenratkaisu 5 laitehintojen mukaisen maksun (ks. luku 4.3.1) Lisäksi asiakkaalta peritään laitteen käyttöönotto-, opastus- ja asennusmaksu 36,10 € /kerta.

Lääkeannostelijasta peritään asiakasmaksu myös yhteisöllisen asumisen yhteydessä luvun 4.10.3 mukaisesti kuten säännöllisen kotihoidon asiakkailta.

Muista asumista tukevista palveluista, kuten **ulkoilutusapupalvelusta sekä kylvetys- ja pesuapupalvelusta**, peritään asiakasmaksu luvun 4.3.3 mukaisesti.

5. Pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen, pitkäaikaisen perhehoidon ja pitkäaikaisen laitoshoidon maksut

Maksu määräytyy tämän kappaleen mukaan, jos palvelu on järjestetty sosiaalihuoltolain tai terveydenhuoltolain nojalla.

5.1 PALVELUN PITKÄAIKAISUUS

Pitkäaikainen ympärivuorokautinen palveluasuminen, pitkäaikainen perhehoito, pitkäaikainen laitoshoido on kyseessä silloin, jos pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen, perhehoidon, laitoshoidon/-palvelun arvioidaan sen alkamisesta lukien kestävän tai jos palvelu on tosiasiallisesti kestänyt vähintään kolme kuukautta.

5.2 PITKÄAIKAISEN YMPÄRIVUOROKAUTISEN PALVELUASUMISEN, PITKÄAIKAISEN PERHEHOIDON JA PITKÄAIKAISEN LAITOSHOIDON MAKSUT

Tulosidonnainen kuukausimaksu sisältää hoidon ja huolenpidon, ateriat ja pitkäaikaisessa laitoshoidossa oleville tarpeenmukaiset lääkkeet/hoitotarvikkeet. Kuukausimaksun lisäksi asiakas maksaa pitkäaikaisessa ympärivuorokautisessa palveluasumisessa ja ammatillisessa perhehoitokodissa asumismenot (vuokra, sähkö, vesi ym.) ja muut hoivaan kuulumattomat ylläpitokulut. Palvelujen sisältö on tarkemmin kuvattu palvelujen myöntämisperusteissa.

Pitkäaikaisessa ympärivuorokautisessa palveluasumisessa, pitkäaikaisessa perhehoidossa ja pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevalta peritään maksukyvyyn mukaan määräytyvä kuukausimaksu. Maksu on enintään 85 prosenttia asiakkaan nettokuukausituloista, joista on tehty kohdassa 5.2.2 mainitut vähennykset. Jos asiakas on välittömästi ennen em. palvelun alkamista elänyt yhteistaloudessa avioliitossa tai avoliitossa ja hänen tulonsa ovat suuremmat kuin puolison tulot, maksu määräytyy puolisojen yhteenlaskettujen kuukausitulojen perusteella. Tällöin maksu saa olla enintään 42,5 prosenttia puolisojen yhteenlasketuista nettokuukausituloista, joista on tehty kohdassa 5.2.2 mainitut vähennykset.

Mikäli puolisojen yhteenlaskettujen kuukausitulojen perusteella määräytyvä maksu muodostuisi suuremmaksi kuin yksin asuvalle määräytyvä maksu, asiakkaalta peritään yksin asuvalle määräytyvän maksun suuruinen maksu.

Jos kuitenkin kumpikin puolisoista on pitkäaikaisessa ympärivuorokautisessa palveluasumisessa, pitkäaikaisessa perhehoidossa tai pitkäaikaisessa laitoshoidossa, maksu on enintään 85 prosenttia asiakkaan nettokuukausituloista.

Asiakkaan henkilökohtaiseen käyttöön jää käyttövara, joka on pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen ja pitkäaikaisen perhehoidon asiakkaalle vähintään 195 € kuukaudessa ja pitkäaikaisen laitoshoidon asiakkaalle vähintään 131 € kuukaudessa.

Maksukyvyn mukaan määräytyvän maksun suuruutta määrättäessä otetaan huomioon palvelua käyttäneiden henkilöiden tulot siten kuin asiakasmaksulaissa tai -asetuksessa tarkemmin säädetään.

5.2.1 Pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen, pitkäaikaisen perhehoidon ja pitkäaikaisen laitoshoidon asiakasmaksussa huomioitavat tulot

- jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saadut ansio- ja pääomatulot ennakonpidätyksen ja ennakonkannon jälkeen tulonhankkimisesta aiheutuneilla kustannuksilla vähennettynä sekä verosta vapaat tulot
- jos maksu määräytyy asiakkaan ja tämän puolison yhteenlaskettujen kuukausitulojen perusteella, kuukausitulona otetaan lisäksi huomioon puolison vastaavat tulot
- laskennallinen metsätulo (asiakasmaksulaki 10 i §)
- vammaistuki (alle 16-vuotiaan ja 16 vuotta täyttäneen)
- jatkuvat tai vuosittain toistuvasti opintojen johdosta saadut apurahat tai tunnustuspalkinto otetaan tulona huomioon siltä osin kuin ovat veronalaista tuloa
- opintoraha ja aikuiskoulutustuki
- lasten kotihoidon tuki
- eläkettä saavan hoitotuki (siihen sisältyvää veteraanilisää ei huomioida tulona)

Jos asiakkaan tai hänen puolisonsa tulot vaihtelevat, kuukausitulona otetaan huomioon viimeksi kuluneiden 12 kk keskimääräinen kuukausitulo.

Tulona ei oteta huomioon

- lapsen elatuksesta annetun lain 4 §:ssä tarkoitettua lapsen elatusapua
- tuloverolain 92 §:ssä tarkoitettuja verovapaita sosiaalietuksia (lukuun ottamatta vammaistukea ja eläkettä saavan hoitotukea)

Näitä tuloverolain 92 §:ssä tarkoitettuja tuloja ovat esimerkiksi:

- 1) lapsilisä
- 2) kansaneläkelain mukainen lapsikorotus
- 3) asumistuki (tämä huomioidaan kuitenkin vuokran vähennyksenä perustuen asiakasmaksulakiin § 10 d)
- 4) sotilasavustus ja asevelvollisen päiväraha
- 5) toimeentulotuki
- 6) veteraanien etuuksia (ml. ylimääräinen rintamalisä ja veteraanilisä)

5.2.2 Tuloista tehtävät vähennykset pitkäaikaisessa ympärivuorokautisessa palveluasumisessa, pitkäaikaisessa perhehoidossa ja pitkäaikaisessa laitoshoidossa

- asiakkaan suoritettavaksi vahvistettu elatusapu sekä hänen tosiasiallisista perhesuhteistaan johtuvat muut vastaavat kustannukset
- elatusapua ei vähennetä, jos elatusavun saajana on asiakkaan aviopuoliso, jonka kanssa asiakas on elänyt yhteistaloudessa välittömästi ennen asumispalvelun alkamista
- avopuolisoiden yhteistalouden purkamisessa annetussa laissa tarkoitettu hyvitys
- kiinteistön luovutuksen yhteydessä määrääjäksi tai elinkaudeksi pidätetty etuus, joka hänen on suoritettava rahana
- edunvalvojan palkkion perusmaksu (myös edunvalvontavaltuutetun palkkio enintään em. perusmaksun suuruisena)

Lisäksi asiakkaan kuukausituloista vähennetään todelliset asumismenot ennen pitkäaikaiseen ympärivuorokautiseen palveluasumiseen, pitkäaikaiseen perhehoitoon ja pitkäaikaiseen laitoshoittoon siirtymistä enintään:

- omistusasunnosta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut viimeisten kuuden kuukauden ajalta (huomioidaan asiakkaan osuus esimerkiksi kiinteistövero ja kohtuulliset lämmityskulut, asunto-osakkeen hoitovastike, pakollinen kotivakuutus)
- vuokra-asunnon vuokra ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut asuinhuoneiston vuokrauksesta annetun lain (481/1995) 52 §:ssä tarkoitetulta vuokralaisen irtisanomisajalta (muina välttämättöminä kustannuksina huomioidaan esimerkiksi pakollinen kotivakuutus)
- asumisoikeusasunnon asumisoikeusasunnoista annetun lain (650/1990) 16 §:ssä tarkoitettu käyttövastike ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut kolmelta kuukaudelta (muina välttämättöminä kustannuksina huomioidaan esimerkiksi pakollinen kotivakuutus)

Tuloista tehtävät erityiset vähennykset maksun perusteena olevista tuloista pitkäaikaisessa ympärivuorokautisessa palveluasumisessa ja pitkäaikaisessa perhehoidossa:

- kohtuulliset asumismenot (vuokra, sähkö, kotivakuutus), joita pitkäaikaisesta ympärivuorokautisesta palveluasumisesta tai asumisesta ammatillisessa perhehoitokodissa aiheutuu (vähennettynä asumistuella)
- terveydenhuollon ammattihenkilön määräämien lääkkeiden, kliinisten ravintovalmisteiden ja perusvoiteiden kustannukset, joihin asiakas on oikeutettu saamaan korvausta sairausvakuutuslain nojalla. Lääkekustannukset vähennetään asiakkaan tai hänen edustajansa antaman selvityksen perusteella maksun määräämisen perusteena olevista tuloista asiakkaalle aiheutuvien lääkekustannusten mukaan, kuitenkin enintään sairausvakuutuslain 5 luvun 8 §:ssä tarkoitetun vuosiomavastuun suuruisena.
- muiden kuin sairausvakuutuslain mukaan korvattavien lääkkeiden, kliinisten ravintovalmisteiden ja perusvoiteiden kustannukset vähennetään asiakkaan tai hänen edustajansa hakemuksesta siltä osin kuin lääkemääräyksen tehnyt terveydenhuollon ammattihenkilö on arvioinut ne asiakkaan terveydelle tarpeellisiksi.

Pitkäaikaisessa ympärivuorokautisessa palveluasumisessa, pitkäaikaisessa perhehoidossa tai pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevalta asiakkaalta ei peritä päällekkäin muita sosiaalihuollon avohoidon palvelumaksuja, kuten kotihoidon tai päivätoiminnan maksua.

6. Vammaispalvelujen ja kehitysvammahuollon maksut

Asiakasmaksulaki 4 §, 7 c §, 7 g §, 12 §, 14 §, asiakasmaksuasetus 21 §. L vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista 380/1987, L kehitysvammaisten erityishuollosta 591/1977, vammaispalvelulaki 675/2023 (tullut voimaan 1.1.2025)

1.1.2025 voimaan tullut vammaispalvelulaki (675/2023) on kumonnut aiemman vammaispalvelulain (380/1987) ja lain kehitysvammaisten erityishuollosta (519/1977). Uudessa vammaispalvelulaissa on kolmen vuoden siirtymäaika, jonka aikana vanhan vammaispalvelulain ja kehitysvammaisten erityishuoltolain mukaiset päätökset käsitellään uuden vammaispalvelulain mukaisiksi. Asiakasmaksulakia on muutettu (678/2023) vastaamaan 1.1. 2025 voimaan tulleen vammaispalvelulain palveluja.

Asiakkaan maksut määräytyvät voimassa olevan lainsäädännön ja päätöksen perusteella.

Jos vammaispalvelupäätös tai kehitysvammalain mukainen päätös on annettu ennen 1.1.2025 päivää voimassa olleiden säännösten perusteella, määräytyy asiakasmaksu tai palvelun maksuttomuus asiakasmaksulain säännösten perusteella, jotka ovat olleet voimassa ennen 1.1.2025 ajankohtaa.

Jos vammaispalvelupäätös tai kehitysvammalain mukainen päätös on annettu 1.1.2025 voimaan tulleiden säännösten perusteella, määräytyy asiakasmaksu tai palvelun maksuttomuus 1.1.2025 voimaan tulleiden asiakasmaksulainsäädännösten perusteella. Hengityslaitteen varassa elävät henkilöt, kts. kpl 2.6.

Hyvinvointialueen itse järjestämissä palveluissa ja ostopalveluissa olevilta asiakkailta peritään samat ateriapalvelumaksut.

Vammaiselta/kehitysvammaiselta peritään maksu ylläpidosta eli asioista, joita kaikki ihmiset tarvitsevat (esim. asuminen, ruoka, siivousaineet).

6.1 MAKSUTTOMAT VAMMAISPALVELULAIN JA KEHITYSVAMMALAIN MUKAISET PALVELUT

6.1.1 Asiakkaan maksuttomat palvelut, kun asiakkaan palvelut on järjestetty vammaispalvelulain (380/1987) tai kehitysvammalain (519/1977) nojalla

Vammaispalvelulain (380/1987) mukaisista palveluista maksuttomia ovat:

- kuntoutusohjaus ja sopeutumisvalmennus sekä muut vammaispalvelulain tarkoituksen toteuttamiseksi tarpeelliset palvelut (VPL 8 §)
- päivätoiminta kuljetusta ja aterioita lukuun ottamatta (VPL 8 §)
- vammaispalvelulain ja -asetuksen nojalla myönnetty henkilökohtainen apu ja palveluasumiseen liittyvät erityispalvelut. Henkilökohtaisesta avusta ja palveluasumisen erityiskustannuksista voidaan kuitenkin periä maksu silloin, kun henkilö saa niihin korvausta muun lain kuin vammaispalvelulain (380/1987) nojalla, kuten tapaturma- tai liikennevakuutuslakiin perustuen.
- tutkimukset, joita tarvitaan sen selvittämiseksi, onko henkilö oikeutettu vammaispalvelulain mukaisiin palveluihin ja tukitoimiin (VPL 11 §)

Kehitysvammalain (519/1977) mukaisista palveluista maksuttomia ovat:

- erityishuolto (hoiva ja huolenpito)
- kuljetus erityishuollon palveluihin
- osittainen ylläpito alle 16-vuotiaalta ja oppivelvolliselta nuorelta sen lukuvuoden loppuun, jonka aikana hän täyttää 16 vuotta

6.1.2 Asiakkaan maksuttomat palvelut uuden vammaispalvelulain (675/2023) nojalla 1.1.2025 alkaen

- valmennus (VPL 7 §), mutta maksu peritään kuitenkin ylläpidosta ja valmennukseen liittyvästä liikkumisen tuesta
- henkilökohtainen apu (VPL 9 §)
- erityinen osallisuuden tuki (VPL 12 §)
- vaativa moniammatillinen tuki (VPL 16 §), mutta maksu peritään kuitenkin ylläpidosta
- asumisen tuki (VPL 18 §), mutta maksu peritään kuitenkin ylläpidosta
- kotona järjestettävä lapsen asumisen tuki (VPL 19 §)
- esteettömän asumisen tuki (VPL 22 §)
- lyhytaikainen huolenpito (VPL 24 §), mutta maksu peritään kuitenkin ylläpidosta
- päivätoiminta (VPL 25 §), mutta maksu peritään kuitenkin ylläpidosta
- kehitysvammaisten henkilöiden työtoiminta (VPL 27§), mutta maksu peritään kuitenkin ylläpidosta
- liikkumisen tuki (VPL 28 §). Peritään enintään paikkakunnalla käytettävissä olevan julkisen liikenteen maksua vastaava maksu tai muu siihen verrattavissa oleva kohtuullinen maksu.

- VPL 34 §:ssä tarkoitetut muut vammaispalvelulain tarkoituksen toteuttamiseksi tarvittavat palvelut
- tuettu päätöksenteko (14 §), kun palvelua aletaan järjestämään 1.1.2025 lukien

Kaikkiin edellä mainittuihin vammaispalvelulain mukaisiin palveluihin liittyvä apu ja tuki ovat maksuttomia.

Lisäksi maksuttomia ovat:

- lyhytaikaisena huolenpitona järjestettävään aamu- ja iltapäivätoimintaan liittyvä ylläpito (VPL 24 §)
- päivätoiminnan (VPL 25 §) ja kehitysvammaisten henkilöiden työtoiminnan (VPL 27 §) matkat (mikäli asiakas täyttää liikkumisen tuen palvelun myöntämisperusteet)
- asumisen tukeen ja kotona järjestettävään lapsen asumisen tukeen sisältyvät palvelut

Asumisen tuesta ja henkilökohtaisesta avusta peritään saatua korvausta vastaava maksu, jos henkilö saa niihin korvausta muun lain kuin vammaispalvelulain nojalla.

1.1.2025 voimaan tulleen kehitysvammaisten erityishuoltolain muutoslain (676/2023) palveluista maksuttomia ovat:

- erityishuolto ja tahdosta riippumattomaan erityishuoltoon tai sitä edeltävään tutkimukseen määrätyn henkilön kuljetus toimintayksiköiden välillä

6.2 PÄIVÄ- JA TYÖTOIMINTA

6.2.1 Vammaispalvelulain mukainen päivätoiminta

Asiakkaan palvelu on järjestetty vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain (380/1987) nojalla:

Kuljetus päivätoimintaan: Peritään enintään paikkakunnalla käytettävissä olevan julkisen liikenteen maksua vastaava maksu tai muu siihen verrattavissa oleva kohtuullinen maksu.

Asiakkaan palvelu on järjestetty vammaispalvelulain (675/2023) mukaisesti:

Matkat päivätoimintaan ovat maksuttomia, jos vammaisella henkilöllä on erityisiä vaikeuksia liikkumisessa eikä hän pysty itsenäisesti käyttämään julkista joukkoliikennettä ilman kohtuuttoman suuria vaikeuksia.

Vammaispalvelulain mukaisessa päivätoiminnassa asiakasmaksuna peritään ylläpitomaksu aterioista toteutuman mukaan:

• kaikki päivän ateriat /pv	20,20 €
• lounas + jälkiruoka	7,50 €

- päivällinen 7,00 €
- välipala 1,50 €
- aamupala/iltapala /kpl 2,10 €

6.2.2 Kehitysvammaisten päivätoiminta

Asiakkaan palvelu on järjestetty kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (519/1977) nojalla:

Erityshuoltolain mukaiseen päiväaikaiseen toimintaan liittyvät kuljetukset ovat maksuttomia.

Asiakkaan palvelu on järjestetty vammaispalvelulain (675/2023) nojalla:

Matkat päivätoimintaan ovat maksuttomia, jos vammaisella henkilöllä on erityisiä vaikeuksia liikkumisessa eikä hän pysty itsenäisesti käyttämään julkista joukkoliikennettä ilman kohtuuttoman suuria vaikeuksia.

Päivätoiminnassa peritään ylläpitomaksu aterioista toteutuman mukaan:

- kaikki päivän ateriat /pv 20,20 €
- lounas + jälkiruoka 7,50 €
- päivällinen 7,00 €
- välipala 1,50 €
- aamupala/iltapala /kpl 2,10 €

6.2.3 Kehitysvammaisten työtoiminta

Asiakkaan palvelu on järjestetty kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (519/1977) nojalla:

Erityshuoltolain mukaiseen päiväaikaiseen työtoimintaan liittyvät kuljetukset ovat maksuttomia.

Asiakkaan palvelu on järjestetty vammaispalvelulain (675/2023) nojalla:

Vammaisen henkilön matkat työtoimintaan ovat maksuttomia, jos hänellä on erityisiä vaikeuksia liikkumisessa.

Työtoiminnassa peritään ylläpitomaksu aterioista toteutuman mukaan:

- kaikki päivän ateriat /pv 20,20 €
- lounas + jälkiruoka 7,50 €
- päivällinen 7,00 €
- välipala 1,50 €
- aamupala/iltapala /kpl 2,10 €

6.3 VAMMAISTEN ASUMISPALVELUT/ ASUMISEN TUKI

6.3.1 Lyhytaikaisen asumisen / asumisen tuen maksut asumispalvelussa

Lyhytaikainen asuminen / asumisen tuki ja asumisen arviointijaksot (joiden kesto yhtäjaksoisesti enintään 1 kk):

- ylläpitomaksu 18,60 € /vrk
lisäksi asiakas maksaa ylläpitomaksun aterioista käytön mukaan (ks. kappale 6.3.2)
- huomioi myös käyttämättä ja peruuttamatta jätetyn palvelun maksu kappaleesta 1.9

Ylläpitomaksu kattaa asumispalveluissa perittäviä kuluja, jotka liittyvät jokapäiväiseen elämään ja eivät ole sidottu asumispalvelun tarpeeseen. Näitä kuluja ovat muun muassa siisteyteen ja hygieniaan liittyvät kulut (esim. wc-paperi, pyykinpesuaine, siivousaineet sekä -tarvikkeet) sekä yhteisten tilojen laitteet ja tarvikkeet sekä niiden käytöstä aiheutuvat kulut. Ylläpitomaksu ei sisällä asiakkaan henkilökohtaisen hygienian hoitoon tarvittavia aineita ja tarvikkeita tai esim. vaatekustannuksia ja henkilökohtaisen puhelimen kustannuksia.

Kun asiakkaalla ei ole huoneenvuokralain mukaista vuokrasopimusta ja kun asumisen/asumisen tuen asumisen arviointijakson arvioidaan palvelusuunnitelmassa kestävän yli kuukauden ajan, vuokraa ja muita asumiskuluja korvaavana ylläpitomaksuna peritään huoneen vuokraa ja muita asumiskuluja (sähkö, vesi, tv) vastaava summa. Tällöin muuta ylläpitomaksua asumisesta ei peritä. Ylläpitomaksu aterioista peritään kuitenkin käytön mukaan.

Kun asiakas solmii huoneenvuokralain mukaisen vuokrasopimuksen ja maksaa sen mukaisen vuokran, vuokra ei sisälly ylläpitomaksuun.

6.3.2 Asumispalvelun / asumisen tuen ateriamaksut

Ylläpitomaksu (aterioista) asumispalvelussa/asumisen tuessa, kun asiakas ei osallistu ruoan valmistamiseen

• kaikki päivän ateriat /pv	20,20 €
• lounas	7,00 €
• päivällinen + jälkiruoka	7,50 €
• välipala	1,50 €
• aamupala/ilta-pala /kpl	2,10 €

Ylläpitomaksu (aterioista) asumispalvelussa/asumisen tuessa, kun asiakas osallistuu ruoan valmistamiseen/valmistaa itse

• kaikki päivän ateriat /pv	7,45 €
• lounas*)	2,50 €

- päivällinen*) 2,50 €
 - välipala 1,25 €
 - aamupala/iltapala /kpl 1,25 €
- * Lounas tai päivällinen sisältää jälkiruoan raaka-aineet.

Hintoihin sisältyy vain raaka-aineiden hinta (huomioitu KHO:N päätös 22.12.2014/3986, 186:2014)

6.3.3 Pitkäaikainen asumispalvelu/asumisen tuki

Asiakas maksaa asumispalvelussa itse vuokran, sähkö- ja vesimaksut (voivat sisältyä vuokraan), ateriat ja muut jokapäiväiseen elämään liittyvät kustannukset sekä ylläpitomaksun. Ylläpidolla tarkoitetaan tavanomaisia vastaavia menoja eli sellaisia menoja, joista henkilölle aiheutuisi kustannuksia joka tapauksessa.

Ylläpitomaksu kattaa asumispalveluissa perittäviä kuluja, jotka liittyvät jokapäiväiseen elämään ja eivät ole sidottu asumispalvelun tarpeeseen. Näitä kuluja ovat muun muassa siisteyteen ja hygieniaan liittyvät kulut (esim. wc-paperi, pyykinpesuaine, siivousaineet sekä -tarvikkeet) sekä yhteisten tilojen laitteet ja tarvikkeet sekä niiden käytöstä aiheutuvat kulut ja palvelut. Ylläpitomaksu ei sisällä asiakkaan henkilökohtaisen hygienian hoitoon tarvittavia aineita ja tarvikkeita tai esim. vaatekustannuksia ja henkilökohtaisen puhelimen kustannuksia.

Pitkäaikaisen asumispalvelun ylläpitomaksut:

- 1) **Asuinhuoneen ja yhteisten tilojen siivouspalvelu** 105,90 €/kk
- 2) **Yhteisten tilojen siivouspalvelu** 41,90 €/kk.
Ei sisällä asiakkaan oman huoneen siivousta, koska asiakas/omainen siivoaa sen itse.
- 3) **Vaatehuoltopalvelu** 53,90 €/kk asumispalvelutuottajan määrittämän palveluntuottajan toteuttamana.
Vaatehuoltopalvelumaksua ei peritä, mikäli asiakas itse hoitaa täysin vaatehuollon (esim. vaatteiden ja liinavaatteiden pesun).
- 4) Lisäksi ylläpitona peritään **tarvikemaksu** 9,40 €/kk (sisältää wc-paperit, käsipyyhkeet ja muut vastaavat asiakkaan huoneen ja yhteisen kodin varusteet/tarvikkeet)

Kun asiakas solmii huoneenvuokralain mukaisen vuokrasopimuksen ja maksaa sen mukaisen vuokran, vuokra ei sisälly ylläpitomaksuun. Asiakas maksaa vuokran suoraan vuokranantajalle. Vuokraan sisältyy kiinteistön huoltomenot ja asukkaiden käytössä olevien yhteisten tilojen jyvitetty osuus.

Pitkäaikaiselle asumispalveluasiakkaalle jätetään omaan käyttöön käyttövaraa vähintään 195 € /kk nettotuloista. Käyttövaraa laskettaessa huomioidaan nettotulot ja tuloista tehtävät vähennykset, jotka on lueteltu kappaleessa 5.2.1 ja 5.2.2

6.4 KEHITYSVAMMALAIN MUKAINEN LAITOSHOITO JA PERHEHOITO

6.4.1 Pitkäaikainen laitoshoido

Täydestä ylläpidosta peritään ylläpitomaksuna:

Pitkäaikaisesta laitoshoidosta peritään asiakkaan tulojen mukainen kuukausimaksu: maksu on enintään 85 % hoidossa olevan nettotuloista. Asiakkaalle jätetään käyttövaraa 15 % nettotuloista, kuitenkin vähintään 131 € kuukaudessa. Maksua määrättäessä huomioitavat tulot, menot ja vähennykset määräytyvät kappaleessa 5.2.1 ja 5.2.2 selvitetyn mukaan.

6.4.2 Lyhytaikainen laitoshoido

Täydestä ylläpidosta peritään lyhytaikaisessa laitoshoidossa 71,50 € /hoitopäivä (sisältää ateriat, majoituksen ja muut kulut hoidon ajalta. Maksuperuste asiakasmaksuasetus 21 §). Asiaksmaksu peritään myös tulo- ja lähtöpäivältä.

Maksukaton ylittymisen jälkeen lyhytaikaisen laitoshoidon hoitopäivämaksu on 26,80 € /hoitopäivä.

- huomioi myös käyttämättä ja peruuttamatta jätetyn palvelun maksu kappaleesta 1.9

6.4.3 Pitkäaikainen perhehoito

Katso kappaleen 5.2 pitkäaikaisen perhehoidon maksut.

6.4.4 Lyhytaikainen perhehoito/ tilapäinen viikonloppuhoito/ ryhmämuotoinen toiminta

6.4.4.1 Lyhytaikainen huolenpito

- Tilapäinen viikonloppuhoito/ vuorokausimaksu
Sisältää ateriat, asumiskulut ja ylläpidon 37,40 € /vrk
- Osavuorokautinen tilapäinen viikonloppuhoito
Sisältää ateriat ja ylläpidon 18,70 € /päivä tai yö

Osavuorokautisen maksua ei peritä alle 16-vuotiaalta ja oppivelvolliselta nuorelta sen lukuvuoden loppuun, jonka aikana hän täyttää 16 vuotta, mikäli hänen palvelunsa on järjestetty kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (519/1977) nojalla.

- Asiakkaan kotona annettu lyhytaikainen perhehoito on maksutonta
- katso myös käyttämättä ja peruuttamatta jätetyn palvelun maksu kappaleesta 1.9

6.4.4.2 Ryhmämuotoinen toiminta

• kaikki päivän ateriat /pv	20,20 €
• lounas+ jälkiruoka	7,50 €
• päivällinen	7,00 €
• välipala	1,50 €
• aamupala/ilta-pala /kpl	2,10 €

Asiakkaan palvelu on järjestetty kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (519/1977) nojalla:

- ryhmämuotoiseen toimintaan liittyvät kuljetukset ovat maksuttomia
- ylläpitomaksua ei peritä alle 16-vuotiaalta ja oppivelvolliselta nuorelta sen lukuvuoden loppuun, jonka aikana hän täyttää 16 vuotta
- muilta ylläpitomaksuna peritään ateriamaksu toteutuman mukaan

Asiakkaan palvelu on järjestetty vammaispalvelulain (675/2023) nojalla:

- vammaisen henkilön matkojen maksullisuus tai maksuttomuus ryhmämuotoiseen palveluun määräytyy vammaispalvelulain (675/2023) mukaisesti huomioiden esim. liikkumisen tuen kriteerien täytyminen ja palvelun myöntämisen perusteet
- ylläpitomaksuna peritään ateriamaksu toteutuman mukaan

6.4.5 Omaishoitajan vapaan aikainen hoito

Katso kappale 4.8.

6.5 LÄÄKINNÄLLISEN LAITOSKUNTOUTUKSEN MAKSUT

Vammaiselle henkilölle annetusta terveydenhuoltolain (1326/2010) 29 §:ssä tarkoitettua lääkinnällisestä laitostuntoutuksesta tai kehitysvammaisten erityishuoltola annetusta lääkinnällisestä laitostuntoutuksesta peritään 24,60 € /hoitopäivä.

Em. maksua ei peritä alle 18-vuotiaalta terveyskeskuksessa tai sairaalassa taikka sen toimintayksikössä siltä osin kuin hoitopäiviä on kalenterivuodessa kertynyt yli seitsemän.

6.6 VAMMAISEN LAPSEN PITKÄAIKAISEN ASUMISEN TUKI

Vammaisen lapsen asumisesta perhehoidossa tai ryhmäkodissa peritään asiakasmaksu 1.1.2025 lukien voimaan tulleiden säännösten nojalla pääsääntöisesti samoin perustein kuin lastensuojelulain nojalla sijoitetulta lapselta, nuorelta ja hänen vanhemmiltaan (ks. tarkemmin lastensuojelun maksusta kappaleissa 7.1 ja 7.2 ja ks. myös kappale 6).

Poikkeukset lastensuojelulain nojalla sijoitetun lapsen asiakasmaksuun:

- vammaispalvelulain nojalla asumisen tuen palvelussa olevalle lapselle jätetään nettotuloistaan omaan henkilökohtaiseen käyttöön vähintään 195 € /kk
- lapsen asumisen tuen palvelussa ei kerrytetä lapselle itsenäistymisvaroja (peruste HE 191/2022)
- vammaispalvelulain mukaisessa asumisen tuen palvelussa olevalta lapselta ja vanhemmilta perittävien maksujen määrä saa olla yhteensä enintään 534,60 € kuukaudessa

Mikäli perheen toimeentulon edellytykset ja perheen elatusvastuu huomioon ottaen on perusteltua, lapsen vanhemmilta peritään maksu, joka on määrältään enintään lapsen elatuksesta annetun lain (704/1975) 1–3 §:n nojalla määräytyvän elatusavun suuruinen. Lapsen vanhemmilta perittävä maksu jaetaan heidän maksukykynsä mukaan.

Hyvinvointialue perii maksua vahvistamatta lapselle suoritettavan elatusavun tai elatustuen lapsen asumisen tuen palvelusta aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi siltä ajalta, jona lapsi asuu kodin ulkopuolella. Hyvinvointialue perii kohtuulliseksi katsottavan maksun myös muista lapsen tai nuoren asiakasmaksulain 14 §:n mukaisista tuloista, korvauksista tai saamisista asumisesta kodin ulkopuolella aiheutuneiden kustannusten korvaamiseksi.

7. Lastensuojelun maksut

Asiakasmaksulaki 7 § ja 14 §, asiakasmaksuasetus 20 §, lastensuojelulaki 417/2007 19 § ja 77 §, L lapsen elatuksesta 704/1975

Asiakasmaksulain 4 §:n 4-kohdan mukaan lastensuojelulaissa tarkoitettu lasten ja nuorten huolto on maksutonta. Asiakasmaksulain 7 §:ssä säädetysti maksu voidaan periä 4 §:n 4-kohdasta poiketen lastensuojelulain nojalla avohuollon tukitoimena, sijaishuoltona tai jälkihuoltona lapselle annetusta perhehoidosta, laitoshuollosta tai asumispalvelusta aiheutuneiden kustannusten korvaamiseksi.

7.1 VANHEMMILTA PERITTÄVÄT MAKSUT

Lastensuojelulain nojalla avohuollon tukitoimena, sijaishuoltona tai jälkihuoltona lapselle annetusta perhehoidosta tai laitoshuollosta tai asumispalveluista aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi peritään, milloin se on asianomaisten toimeentulon edellytykset ja huollolliset näkökohdat huomioon ottaen perusteltua, lapsen vanhemmilta maksu, joka on määrältään enintään lapsen elatuksesta annetun lain 1–3 §:n perusteella määräytyvän elatusavun suuruinen (asiakasmaksulaki 7 § 1 mom.).

Lapsen vanhemmilta perittävä maksu jaetaan heidän kesken maksukyvyn mukaan (asiakasmaksuasetus 20 § 1 mom.). Vanhemmalta perittävän maksun suuruutta arvioitaessa otetaan huomioon vanhemman ikä, työkyky ja mahdollisuus osallistua ansiotyöhön, käytettävissä olevien varojen määrä sekä vanhemman lakiin perustuva muu elatusvastuu; sekä lapsen kyky ja mahdollisuudet itse vastata elatuksestaan sekä seikat, joiden johdosta vanhemmille ei aiheudu lapsen elatuksesta kustannuksia tai ne ovat vähäiset. (L lapsen elatuksesta 2 §)

7.2 LAPSELTA TAI NUORELTA PERITTÄVÄ MAKSU

Hyvinvointialue voi maksua vahvistamatta periä ja nostaa lapselle tulevat elatusavut siltä ajalta, jolloin lapsi saa lastensuojelulain nojalla annettua perhehoitoa, laitoshuoltoa tai asumispalveluja sekä käyttää elatusavut perhehoidosta, laitoshoidosta tai asumispalvelusta aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi (asiakasmaksulaki 7 § 2 mom.).

Lastensuojelulain nojalla annetusta perhehoidosta, laitoshuollosta tai asumispalveluista aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi voidaan periä kohtuulliseksi katsottu maksu myös muista lapsen tai nuoren asiakasmaksulain 14 §:n mukaisista tuloista, korvauksista tai saamisista.

Asiakasmaksulain 14 §:n mukaiset lapsen/nuoren tulot, korvaukset tai saamiset ovat:

- eläkkeet
- elinkorot
- elatusavut
- avustukset
- muut jatkuvat taikka kertakaikkiset tulot, korvaukset tai saamiset

Lapsen /nuoren tuloista perittävän maksun määrä ei saa ylittää palvelun tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia ja se voi olla enintään 2 190,50 € /kk. (asiakasmaksuasetus 20 §)

Lapsen tai nuoren asiakasmaksulain 14 §:n mukaisista tuloista, korvauksista tai saamisista varataan kalenterikuukausittain vähintään 40 % lapsen/nuoren itsenäistymisvaroiksi, ja enintään 60 % käytetään hoidon korvaukseksi. Itsenäistymisvarojen määrää laskettaessa lapsilisää ei oteta huomioon. (Lastensuojelulaki 77 §). Vanhemmille määrätty asiakasmaksut eivät kerrytä lapsen/nuoren itsenäistymisvaroja.

8. Liikkumista tukevat palvelut

8.1 SOSIAALIHUOLTOLAIN MUKAINEN LIIKKUMISTA TUKEVA PALVELU

Taksiliikenteen avulla järjestetystä palvelusta peritään enintään paikkakunnalla käytettävissä olevan julkisen liikenteen maksua vastaava maksu tai muu siihen verrattavissa oleva kohtuullinen maksu. Maksu määräytyy matkustusalueella joko Waltti-alueilla voimassa olevien maksujen tai ELY-keskuksen määrittämien taksojen mukaisesti.

8.2 VAMMAISPALVELULAIN MUKAINEN LIIKKUMISTA TUKEVA PALVELU

Taksiliikenteen avulla järjestetystä palvelusta peritään enintään paikkakunnalla käytettävissä olevan julkisen liikenteen maksua vastaava maksu tai muu siihen verrattavissa oleva kohtuullinen maksu. Maksu määräytyy matkustusalueella joko Waltti-alueilla voimassa olevien maksujen tai ELY-keskuksen määrittämien taksojen mukaisesti.

Vammaispalvelulain mukaiseen kuljetuspalveluun/liikkumisen tukeen sisältyvä apu ja tuki on maksutonta.

Työmatkoista tai niihin rinnastettavista matkoista sekä korkeakouluasteen opiskelumatkoista peritään julkisen liikenteen kausi- ja sarjalippujärjestelmän mukainen hinta.

Vammaisella opiskelijalla on oikeus maksuttomiin toisen asteen koulumatkoihin, jos asiakas täyttää Kelan koulumatkatuen ehdot ja myöntämisperusteet.

Erityishuoltolain mukaiseen päiväaikaiseen toimintaan liittyvät kuljetukset ovat maksuttomia siihen saakka, kun erityishuolto-ohjelma on voimassa.

9. Muut maksut

9.1 SOSIAALIPÄIVYSTYS

Sosiaalipäivystyksen palvelut ovat maksuttomia.

9.2 OMIEN HENKILÖREKISTERITIETOJEN TARKASTUSMAKSU

Omien henkilötietojen tarkastusmaksut ja asiakirjamaksut peritään erillisen tuotehinnaston mukaisesti.

10. Asiakasmaksujen alentamisperusteet

Ks. myös kappale 1.3.

Sosiaalihuollon palvelusta perittävän asiakasmaksun ja maksukyvyn mukaan terveydenhuollon palvelusta määrätyn maksun (pitkäaikainen laitoshoido) alentamista arvioidaan asiakasmaksulain 11 §:ään perustuen näkökulmalla, vaarantaako kyseinen asiakasmaksu henkilön tai hänen perheensä toimeentulon edellytyksiä ja/tai henkilön lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteutumista ja/tai aiheuttaako se toimeentulotuen tarvetta.

Maksun alentamista haettaessa edellytetään, että asiakkaalle kuuluvat, asiakasmaksun alentamiseen nähden ensisijaiset Kelan etuudet (kuten takuueläke, hoitotuki ja asumistuki) on haettu.

Asiakasmaksun alentamista koskevassa toimeentulon vaarantumista arvioivassa laskelmassa voidaan huomioida seuraavia harkinnanvaraisia kustannuksia, mikäli asiakkaan ja häneen nähden elatusvelvollisen tulot ja varallisuus eivät riitä niitä kattamaan:

- ulosottoviranomaisen maksusuunnitelman mukainen kuukausierä
- kotiin jäävän pienempituloisen puolison menoja voidaan ottaa kohtuullisessa määrin harkinnanvaraisena vähennyksenä huomioon siten, että hänen asumisensa pystytään turvaamaan hänen muuta toimeentuloaan vaarantamatta
- taloudellinen tilanne ja varallisuus huomioon ottaen tavanomaista suuremmat lääkemenot kuitenkin enintään sairausvakuutuslain 5 luvun 8 §:ssä tarkoitetun vuosiomavastuun suuruusena ja lisäksi ei-kelakorvattavat maksukattoon sisällyttömät lääkemenot/kliiniset ravintovalmisteet/perusvoiteiden kustannukset siltä osin kuin lääkemääräyksen tehnyt terveydenhuollon ammattihenkilö on arvioinut ne asiakkaalle tarpeelliseksi
- muut henkilökohtaisista tarpeista johtuvat tavanomaista suuremmat välttämättömät ja kohtuulliset kustannukset.

Lainojen kuten opintolainan ja asuntolainan lyhennyksiä ei huomioida kustannuksena.

Viimeisin vahvistettu verotuspäätös ja esitäytetty veroilmoitus, tulotiedot, kuitit, tositteet ja pankin tiliotteet kaikista tileistä sekä mahdollinen Kelan toimeentulotukipäätös tulee esittää maksualennusta haettaessa.

Tarvittaessa maksualennushakemuksen käsittelemiseksi pyydetään sosiaaliohjaajan tai sosiaalityöntekijän lausunto.

Tulosidonnaisia (eli maksukykyyn perustuvia) asiakasmaksuja koskeva rajausta: Mikäli tiliotteilla on saldoa yli 3 500 € ei harkinnallisia kustannuksia hyväksytä eikä tulosidonnaista asiakasmaksua alenneta, ellei ole erityisiä perusteita hyväksyä.

Sosiaalihuollon lyhytaikaishoidon ja ei-tulosidonnaisten asiakasmaksujen kohdalla tilivarojen riittävyys asiakasmaksujen kattamiseen arvioidaan maksualennushakemukseen tehtävän päätöksen yhteydessä asiakkaan tilisaldo-/varallisuustilanteen mukaan vastaavasti kuin toimeentulotuen tarvetta arvioitaessa.

11. Asiakasmaksut ympäristöterveydenhuollon eläinlääkintähuollossa

11.1 SÄÄDÖSPERUSTE

Eläinlääkintähuoltolain 285/2023 15 § ja 17 § nojalla perittävät asiakasmaksut. Näiden lisäksi eläinlääkäri perii itselleen virkaehtosopimuksen mukaisen kunnallisen eläinlääkäritaksan määräämät palkkiot ja kustannusten korvaukset kuten lääke- ja tarvikemaksut (Eläinlääkintähuoltolaki 14 §).

11.2 MAKSUJEN PERIMINEN JA SUORITTAMINEN

Maksut peritään Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen ympäristöterveydenhuollon eläinlääkäreiden vastaanotoilla hoidettavien potilaiden omistajilta tai haltijoilta. Täydentävien palveluiden maksuja voidaan periä myös eläintenpitopaikoissa annetuista hoidoista.

Hinnaston mukaiset maksut peritään asiakkaalta vastaanottokäynnin yhteydessä, käyttäen ympäristöterveydenhuollon maksukorttipäätettä. Mikäli korttimaksu ei ole mahdollista, voidaan vastaanotolla tulostaa tai toimittaa sähköpostitse asiakkaalle lasku maksettavaksi eräpäivään mennessä.

11.3 PUHELINPALVELU

Päivystysaikaiseen yhteydenottopalveluun soittaessa peritään taulukossa 1 esitetyt maksut.

Taulukko 1. Puhelinpalvelun hinnat eri ajankohtina.

Puhelun ajankohta	Hinta, alv 0 %		Hinta, sis. alv 25,5 %	
Arkisin klo 16–22; arkipyhinä, lauantaisin ja sunnuntaisin klo 08–22	1,27	€/min.	1,59	€/min.
Yöaikaan klo 22–08	2,50	€/min.	3,14	€/min.
+ pvm/mpm				

11.4 ASIAKASMAKSUT JÄRJESTÄMISVASTUUSEEN KUULUVISTA VASTAANOTTOKÄYNNISTÄ (ELÄINLÄÄKINTÄHUOLTOLAKI 15 §)

Eläinlääkärin vastaanotoilla hoidettujen eläinten omistajalta tai haltijalta peritään asiakasmaksu taulukon 1 mukaisesti järjestämisvastuuseen kuuluvista vastaanottokäynneistä. Maksu peritään käyntityypin mukaisesti, yksi asiakasmaksu/eläin/käynti. Pentuetarkastuksista peritään vain yksi asiakasmaksu/pentue. Mikäli asiakas tuo useamman omistamansa eläimen samalla käyntikerralla, kolmannesta saman omistajan/haltijan eläimestä ei enää peritä asiakasmaksua samalla käynnillä.

Taulukko 2. Asiakasmaksut järjestämisvastuuseen kuuluvista vastaanottokäynneistä.

Käyntityyppi	Hinta alv 0 %	Hinta sis. alv 25,5 %	Tarkenne
Maksuluokka 1: Peruskäynti 8 §	5,83 €	7,32 €	- Rokotukset ja muut järjestämisvastuuseen kuuluvat peruskäynnit pieneläimille, joista peritään vain käyntimaksu. - Hevosten rokotus hevosklinikalla.
Maksuluokka 2: Toimenpidekäynti 8 §	11,66 €	14,63 €	- Peritään kaikista vastaanotolla käyvistä eläimistä, joille tehdään jokin järjestämisvastuuseen (8 §) kuuluva toimenpide. - Hevosten hammashoito hevosklinikalla.
Maksuluokka 3: Uusintakäynti 8 §	5,83 €	7,32 €	- Peritään toimenpidekäynnin sijaan, kun kysymyksessä on kahden kuukauden sisällä saman yksittäisen eläimen saman sairauden jatkohoito virka-aikaan. - Mikäli uusintakäynnillä suoritetaan isomman asiakasmaksuluokan toimenpide, peritään siinä tapauksessa kyseisen toimenpideluokan asiakasmaksu.

Maksuluokka 4: Uusintakäynti 8 §	23,31 €	29,26 €	- Peritään aina vastaanotolla käyvistä eläimistä päivystyksessä, kun toimenpide kuuluu järjestämisvastuuseen (8 §), mahdollinen täydentävien palveluiden maksu hinnaston mukaan.
-------------------------------------	---------	---------	--

Taulukossa esiteltyjen maksujen lisäksi eläinlääkäri perii virkaehtosopimuksen mukaisen kunnallisen eläinlääkäritaksan määräämät palkkiot ja kustannusten korvaukset (Eläinlääkintähuoltolaki 14 §).

11.5 MAKSU TÄYDENTÄVISTÄ ELÄINLÄÄKÄRIPALVELUISTA (ELÄINLÄÄKINTÄHUOLTOLAKI 17 §)

Taulukossa 3 on kuvattu asiakasmaksut täydentävistä palveluista. Maksu peritään käyntityypin mukaisesti, yksi asiakasmaksu/eläin/käynti. Vähimmäismaksu on 18,21 € sis. alv 25,5 %.

Taulukko 3. Asiakasmaksut täydentävistä eläinlääkäripalveluista (17 §).

Käyntityyppi	Hinta alv 0 %	Hinta sis. alv 25,5 %	Tarkenne
Maksuluokka 5: Toimenpidekäynti 1, täydentävä lyhyt	14,51 €	18,21 €	- Lyhytkestoinen täydentävä palvelu esim. silmä-, polvi- ja sydäntarkastukset sekä terveystodistukset ja erittäin suppeat ultraäänitutkimukset. - Lisääntymiseen liittyvät tarkastukset eri eläinlajeille: - o Pieneläinten progesteroninäytteenotto ja tiineystarkastus - o Tammojen ovaridiagnostiikka ja tiineystarkastukset - Kuvantamispalvelut (röntgen, ultra, tähystys)

Maksuluokka 6: Toimenpidekäynti 2, täydentävä pieni	29,02 €	36,42 €	- Pieni täydentävä palvelu - Kanin ja marsujen kastratio sekä sterilisaatio - Ontumatutkimus - Pieni kirurginen toimenpide
Maksuluokka 7: Toimenpidekäynti 3, täydentävä	58,04 €	72,84 €	- Täydentävä palvelu (käynti kokonaisuudessaan voi sisältää myös järjestämisvastuun 8 § palveluja) - Kasvainten tai muiden uudismuodostumien poisto, häntä- tai varvasamputaatio, koiran pyometraleikkaus, koiran keisarinleikkaus, koiran sterilisaatio, torsio-operaatio, vierasesineoperaatio, silmäkirurgia sekä hammaspoistot (ei koske yksinkertaisia hammaspoistoja suuhoidon yhteydessä). - Laaja ontumatutkimus hevoselle - Hevosen kastratio - Suppea kirurginen toimenpide
Maksuluokka 8: Toimenpidekäynti 4, täydentävä vaativa	87,06 €	109,26 €	- Vaativa täydentävä palvelu - Maksuluokan 7 palvelu, mutta toimenpide vaativampi / enemmän aikaa vievä
Maksuluokka 9: Toimenpidekäynti 5, täydentävä laaja	116,08 €	145,68 €	- Laaja täydentävä palvelu - Laaja kirurginen toimenpide

Palvelut ulkopaikkakuntalaisille eläimille maksuluokkien 5-9 mukaan

Eläinlääkintähuoltolain mukaan ulkopaikkakuntalaisille eläimille pitää tarjota vain akuutti ensiapu, mutta peruspalveluita ja täydentäviä palveluita voidaan tarjota myös ulkopaikkakuntalaisille eläimille markkinaperusteisesti hinnoiteltuna.

Esimerkkejä ulkopaikkakuntaisten asiakashinnoista sis. alv 25,5 %:

- Rokotus 18,21 € (ML 5)
- Koiran kastratio 36,42 € (ML 6)

- Hammashoito 72,84 € (ML 7)

Laitemaksu

- Laajat kuvantamispalvelut esim. hevosilla (röntgen, ultra, tähystys)
 - Hinta, alv 0 %: 7,97 €
 - Hinta, alv 25,5 %: 10,00 €

Hoitajamaksu

- Hoitajamaksu, esim. kynsien leikkaus hoitajalla
 - Hinta, alv 0 %: 14,51 €
 - Hinta, alv 25,5 %: 18,21 €
- Hoitajamaksu päivystyksessä, esim. apuna operaatiossa
 - Hinta, alv 0 %: 35,86 €/h
 - Hinta, alv 25,5 %: 45 €/h. Max. 2 h veloitus / asiakas.

Esitelyjen asiakasmaksujen lisäksi eläinlääkäri perii itselleen virkaehtosopimuksen mukaisen kunnallisen eläinlääkäritaksan määräämät palkkiot ja kustannusten korvaukset (Eläinlääkintähuoltolaki 14 §).

11.6 SAMALLA KÄYNNILLÄ SEKÄ JÄRJESTÄMISVASTUUSEEN KUULUVIA ETTÄ TÄYDENTÄVIÄ PALVELUITA

Kun käynti sisältää sekä järjestämisvastuuseen kuuluvia että täydentäviä palveluita, peritään asiakkaalta siinä tapauksessa asiakasmaksu korkeimman asiakasmaksun mukaan. Vain yksi maksuluokan 1-9 asiakasmaksu per potilas. Näiden lisäksi voidaan periä laite- ja hoitajamaksuja.

11.7 VOIMAANTULO

Asiakasmaksut tulevat voimaan 1.1.2026. Samalla nämä asiakasmaksut kumoavat aiemman Pohjois-Karjalan hyvinvointivointialueen ympäristöterveyshuollon eläinlääkintähuoltoa koskevat asiakasmaksut.